

Előterjesztés

Tárgya: A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió 2015. évi felülvizsgálata

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése alapján „A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.”

A legutóbbi felülvizsgált koncepciót Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 273/2013. (X. 31.) K.t. számú határozatával fogadta el.

Az időszzerűvé vált felülvizsgálati eljárás folyamán a felhasználásra került mutatókban, jogszabályokban, az ellátást nyújtó szervezetekben és a szükségletekben, lehetőségekben bekövetkezett változásokat kellett áttekinteni. Az előterjesztéshez mellékelt, felülvizsgált koncepció az áttekintés eredményének tükrében szükségessé vált módosításokat tartalmazza egységes szerkezetben. A következő felülvizsgálat 2017. évben esedékes.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a felülvizsgált Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a határozat mellékletét képező, felülvizsgált Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót.

Végrehajtásért felelős: Dávid Zoltán polgármester,
Kovács György irodavezető és
Vaszkán Erzsébet igazgató a koncepcióban foglalt feladatok feladatkörükben történő végrehajtásáért, valamint a koncepció következő felülvizsgálatáért

Határidő: folyamatos, a koncepció következő felülvizsgálata: 2017. november hónap

Orosháza, 2015. november 18.

Dávid Zoltán
polgármester

1. melléklet a .../2015. (XI.26.) K.t. határozathoz:

**Orosháza Város Önkormányzatának
Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
2015.**

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés.....	6
<i>I. A helyi szociálpolitika elvi alapjai.....</i>	8
1. A helyi szociálpolitikát meghatározó elemek.....	8
2. A jövőkép.....	10
3. Célkitűzések.....	10
<i>II. Települési környezetünk. Orosháza város demográfiai, társadalmi, gazdasági jellemzői.....</i>	11
1. Demográfiai mutatók, népesség.....	11
<i>a.) Demográfia.....</i>	<i>11</i>
<i>b.) Népesség.....</i>	<i>11</i>
2. Etnikai összetétel.....	12
3. Képzettség.....	13
4. Foglalkoztatottság.....	13
5. Jövedelmi viszonyok.....	13
6. Életminőség.....	14
7. Egészségügy.....	15
8. Szociális ellátások.....	16
<i>III. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások.....</i>	18
<i>1. Aktív korúak ellátása.....</i>	<i>20</i>
<i>2. Lakhatási kiadások csökkentését célzó támogatások.....</i>	<i>20</i>
<i>3. Rendkívüli települési támogatás (felntetteknek, és személyszállítási díj támogatás).....</i>	<i>22</i>

4. Rendkívüli települési támogatás (gyermekeknek).....	23
5. Rendkívüli települési támogatás temetéshez.....	24
6. Gyógyszer-kiváltás települési támogatása.....	24
7. Adósságkezelési célú települési támogatás.....	25
8. Köztemetés.....	26
IV. Szociális igazgatási tevékenység, fenntartói feladatok.....	27
V. Szociális szolgáltatások.....	29
1. Az ellátási kötelezettség teljesítése.....	29
2. Az egyes szociális alapellátások.....	30
2.1. Étkeztetés.....	30
2.2. Házi segítségnyújtás.....	31
2.3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.....	32
2.4. Családsegítés.....	34
2.5. Tanyagondnoki szolgálat.....	34
2.6. Idősek és Demensek nappali ellátása.....	35
2.7. Fogyatékosok nappali ellátása.....	37
2.8. Szociális foglalkoztatás.....	37
2.9. Pszichiátriai és Szenvedélybetegek nappali ellátása.....	37
2.10. Nappali melegedő.....	38
3. Átmeneti ellátások.....	39
3.1. Éjjeli menedékhely.....	39
3.2. Hajléktalanok átmeneti szállása.....	39
4. Tartós bentlakást nyújtó ellátás.....	39
4.1. Ezüst Fenyő Idősek Otthona.....	40
4.2. Platán Idősek Otthona.....	41
5. Szolgáltató Egység.....	42
6. A gyermekjóléti ellátások.....	42
6.1. Kisharang Bölcsőde.....	43
6.2. Gyermekjóléti szolgáltatás.....	44

6.3. <i>Családok átmeneti otthona</i>	45
6.4. <i>Családi napközik</i>	46
VI. Az Önkormányzat és az Egységes Szociális Központ szintjén jelentkező szabályozási és ellátás-fejlesztési feladatok, elképzelések	46
1. Az Önkormányzat jogszabályalkotó tevékenységét érintő feladatok	46
2. Az Önkormányzat intézményfenntartó tevékenységét érintő, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti intézmények szintjén jelentkező feladatok	47
2.1. <i>Az Egységes Szociális Központ dologi feltételeinek minősége, működőképességének megőrzése érdekében szükséges feladatok</i>	47
3. Ellátási kötelezettséggel nem érintett szociális szolgáltatás bővítése, új szolgáltatás létrehozása	49
4. A feladatok összefoglalása	49
VII. Befejezés, egyéb információk	50

Bevezetés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján „A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.”

A szociális szolgáltatástervezési koncepció (a továbbiakban: koncepció) olyan dokumentum, amely alapot képez az önkormányzat szociális szolgáltatási stratégiájához, az operatív tervezéshez és az abból származtatott fejlesztési projektekhez.

A koncepció figyelembe veszi az önkormányzat

- közvetlen ellátási kötelezettségéből adódó,
- szabályozási hatásköréből adódó,
- intézményének szintjén jelentkező feladatokat.

A különböző szintekhez kapcsolódó feladatok többségében a jogszabályokból eredő **kötelező feladatok**, és kisebb mértékben a lehetőségekből és szükségletekből adódó **önként vállalt feladatok**.

Ahhoz, hogy az igényekhez legjobban igazodó szolgáltatási struktúrát alakíthasson ki, illetve tartson fenn az önkormányzat, **szükség van az Orosházán végbemenő demográfiai, gazdasági, társadalmi folyamatok, tendenciák áttekintésére, valamint az általuk indukált igények és szükségletek megismerésére.**

A legutóbbi felülvizsgált koncepciót a Képviselő-testület a 273/2013. (X.31.) K.t. számú határozatával fogadta el. Az újabb felülvizsgálat időszerűvé vált.

A koncepcióban olyan reális célok kerülnek meghatározásra, amelyek személyi és tárgyi feltételei biztosíthatóak, amennyiben a finanszírozási feltételek lényegesen nem változnak.

Fejlesztési eredmények eléréséhez hazai és uniós pályázati lehetőség megnyílása és kihasználása szükséges.

A koncepció a gyermekek ellátásával is foglalkozik annak ellenére, hogy azokat nem a Szt., hanem a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) és a kapcsolódó jogszabályok határozzák meg. Ide tartozását azonban indokolja az, hogy ugyanazok a szervezetek látják el részben a gyermekeket és részben a felnőtteket is:

- az Orosházi Polgármesteri Hivatalban működő Igazgatási Iroda Népjóléti, Szociális Csoportja egyes Szt. szerinti pénzbeli és természetbeni ellátásokat nyújt,

- Orosháza Város Önkormányzat Egységes Szociális Központ (a továbbiakban: ESZK) személyes gondoskodást nyújt,
- Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat személyes gondoskodást nyújt,
- a Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatala egyes Szt. szerinti pénzügyi és természetbeni ellátásokat nyújt.

A koncepció említést tesz – a teljesség igénye nélkül – a városunkban működő egyéb fenntartású – **nem állami, egyházi – szolgáltatókról is**. Ezekkel a szervezetekkel a kapcsolattartás folyamatos, illetve szükség szerinti. Karitatív tevékenységük elismerésre méltó és elengedhetetlen kiegészítője az állami és önkormányzati szociálpolitikai eszközöknek.

I.

A helyi szociálpolitika elvi alapjai**1. A helyi szociálpolitikát meghatározó elemek:***1.1. Magyarország Alaptörvényének deklarációja a szociális biztonságról:*

XIX. cikk (1) bekezdés: „Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyesség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

(2) Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.”

XXII. cikk (1) bekezdés: „Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa.

(2) Az emberhez méltó lakhatás feltételeinek a megteremtését az állam és a helyi önkormányzatok azzal is segítik, hogy törekszenek valamennyi hajlék nélkül élő személy számára szállást biztosítani.”

*1.2. Az ágazati törvényekből eredő alapelvek és értékek:**1.2.1. A döntéshozók, a működtetők és az igénybe vevők körében követendő alapelvek:*

- Az emberhez méltó élethez való jog és annak elidegeníthetlensége, a szociális minimum biztosítása mindenki számára.
- A szociális jogok érvényesítésének lehetősége biztosított legyen.
- Humánus bánásmód: középpontban az ember, az egyén és családja.
- Egyenlő bánásmód elve: elutasítandó mindenféle hátrányos megkülönböztetés, előítélet.
- A szociális intézmények támogató szerepének hangsúlyozása, és e szerepkör elfogadása: az intézmény szolgáltató, szolgáltatása a segítségnyújtás; szerepköréből adódóan ad a rászorultaknak a szükségleteik szerint, néha átmenetileg többet is – a fenntartó áldozatvállalásánál fogva -, mint amennyit a finanszírozás útján bevételez.
- Szolidaritás: az egyén, a családok védelmének, a helyi társadalom zavartalan együttélésének záloga.
- Nyitott szociálpolitika: az önkormányzat csak az egyik szereplő a segítségnyújtásban, helyet kérnek és kapjanak is a nonprofit szervezetek, az egyházak és a piaci szereplők egyaránt.

1.2.2. *Értékek a helyi szociálpolitikában és a szociális szolgáltatások nyújtása során:*

Szociális biztonság: rászoruló ne maradjon ellátás nélkül.

- Relatív biztonság: bármely társadalmi vagy egészségi kockázat bekövetkeztével az egyén vagy család életszínvonal csökkenése még a túlzó mérték előtt megállítható legyen.
- A nyújtott ellátások és szolgáltatások mértéke a megbomlott szociális egyensúly korrekciójáig terjedjen.
- Differenciáltság: különböző problémákhoz igazodóan hozzárendelhető, adott esetre adekvát választ adó különböző szociális ellátási formák működtetése.
- Egyénre szóló ellátások: a differenciált ellátórendszerből az egyén szükségleteihez, körülményeihez és akaratához igazodó ellátási forma kiválasztása és alkalmazása.
- Az ellátások kliens közeli biztosítása: mindenkit saját otthonában kell ellátni, amíg lehet.
- Társadalmi integráció erősítése: adott ellátó szervezet keretein belül korra, nemre, nemzetiségre, etnikai hovatartozásra, vallásra tekintet nélkül, csupán a rászorultság és szükséglet elve alapján összegyűjtött célcsoport integrált ellátása a szolidaritás, a kölcsönös elfogadás és az egyenlő bánásmód alapján.
- Szektor semlegesség: a szociális védőháló együttes működtetése a fenntartók vagy az ellátást igénylők hovatartozásának latolgatása nélkül, tiszteletben tartva a választás szabadságát.
- Innovativitás: helyi megoldások kidolgozása és alkalmazása a szükséglet kielégítésben.
- Minőség a szolgáltatásban: egységes minőség nyújtása minden intézményben és mindenki számára, törekedve a színvonal folyamatos növelésére.
- Hatékonyság, hatásosság: a biztosított ellátási forma a kliens számára optimális eredményt hozzon, és legyen gazdaságos a szolgáltatónak.

1.3. *Az önkormányzatok hatókörébe tartozó célok és feladatok a mindenkori kormányzat nemzeti stratégiája alapján a szociális védelem területén, a társadalmi összetartozás jegyében:*

- Törekvés a Szt. által előírt ellátási kötelezettség teljesítésére a gazdaságosság követelményét szolgáló optimális szervezési megoldással: intézményfenntartás, társulás, ellátási szerződés.
- Intézményen belül egyes feladatok megoldása „kiszervezéssel” külső szolgáltatók felé (más intézmények, profitorientált szervezetek, társadalmi aktivisták és önkéntesek bevonása)

- Helyi források nyújtotta lehetőségek kiaknázása, helyi igények kielégítésére.
- A település kistérségben elfoglalt helye alapján „kijelölt” szerepkörnek való megfelelés a települési érdek reális mérlegelése útján alkalmazott kompromisszumokkal.

1.4. A helyi sajátosságok által generált valós szükségletek feltárása és figyelembe vétele a helyi szociálpolitika fejlesztési céljainak kitűzésében és megvalósításában.

2. A jövőkép

- **Az egyén számára:**

Korra, nemre, fogyatékosagra, egészségre, nemzetiségre, etnikai és vallási hovatartozásra tekintet nélkül – az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének alkalmazásával – minden orosházi lakos számára biztosítjuk a minőségi élet feltételeit a közösség értékrendje alapján elismerhető sajátos igénye szerint.

- **A közösség számára:**

A társadalmi integráció és kohézió erősödésével békés, nyugodt város minden itt lakó számára. Az „élhető város” víziója kedvező változást hoz a demográfiai mutatókban. A letelepedő és családalapító fiatalok nem csak a saját jövőjüket, hanem a város jövőjét is építik. Az időskorúak számára működtetett differenciált ellátórendszer kinek-kinek igénye és szükséglete szerint dolgoz, alkotó életszakasza méltó lezárásaként derűs, gondtalan, nyugodt életet nyújt. A közösség ily módon megnyilvánuló gondoskodása, embersége az előrelátó fiatalok részére is megnyugtatóan hordozza a biztonságos öregkor ígérését.

3. Célkitűzések

A jövőkép valóra válása érdekében az alábbi célkitűzéseket kívánatos elérni:

- A szegénység és a társadalmi kirekesztődés csökkentése.
- A társadalmi kohézió erősítése a gondoskodást, törődést sugalló, az életminőséget javító körülmények megteremtésével.
- A tartós munkanélküliek foglalkoztatásának és foglalkoztathatóságának javítása során: folyamatos és zökkenőmentes együttműködés a munkaügyi feladatokat ellátó szakigazgatási szervvel, a közfoglalkoztatás szervezésének támogatása, a közfoglalkoztatottak támogatása kompetenciáik megőrzésében, fejlesztésében.
- Szociális alap- és szakellátások fejlesztése, de legalább **az eddig elért eredményeink, megteremtett értékeink megőrzése.** A személyi és dologi feltételek folyamatos rendelkezésre állásának biztosítása a működési engedélyek véglegességének megtartása érdekében.

II.

Települési környezetünk**Orosháza város demográfiai, társadalmi, gazdasági jellemzői**

A város lakosságának demográfiai jellemzői, a társadalmi, gazdasági folyamatok meghatározóak az itt élők élethelyzete, szociális körülményei vonatkozásában, ezért ezek mutatóit és tendenciáit figyelembe kell venni a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása, fejlesztése során.

Orosháza város a Dél-alföldi Régióban, Békés megyében, az Orosházi Kistérségben fekvő település. Igazgatási, adminisztratív, pénzügyi, gazdasági, szolgáltató, kereskedelmi, oktatási, egészségügyi, egyes gyermekjóléti és szociális ellátások, kulturális és egyházi funkciói tekintetében központi szerepkörű, a térségi városhierarchiában elfoglalt helye, lélekszáma és fejlődése figyelembevételével jellegformáló méretű iparral rendelkező középváros. 2013. január 1. óta járási székhely és itt kormányablak is működik. Belterülete 2.318 ha, külterülete 17.904 ha.

1. Demográfiai mutatók, népesség**a.) Demográfia**

Orosháza népessége a 2000. évi 32 és félezer főről 2013. évre 29 ezerre csökkent. Ebben a demográfiai folyamatok - a születések és halálozások -, illetve a vándorlások játszottak szerepet. A természetes fogyás állandósultnak mondható, sőt, az olló még nyílt is a kezdeti időszakhoz képest – a 2000-es évek elején valamivel több mint száz fővel többen haltak meg, mint amennyien születtek, mostanra a különbség több mint kétszáz főre nőtt. Egyre kevesebb gyermek jön a világra, ami az előregedés fokozódását hozza magával.

A népességváltozás másik oka a migráció, az el- és odaköltözések alakulása. 2000. óta ez a folyamat is a lakosság számának csökkenéséhez vezet. A természetes fogyás és a vándorlási veszteség együttesen eredményezte, hogy 2000. óta a lakosság több mint 10 %-kal csökkent.

b.) Népesség

A lakosság 95 %-a belterületen él, a szétszórt tanyavilágban 5 %.

A város népessége folyamatosan csökken, a férfiak száma erősebben (11 %), a nők száma mérsékeltebben (10 %). E folyamat következtében a nők 2001-es 52 %-os aránya 2013-ban 53 %-ra emelkedett.

Az élveszületések számának csökkenése miatt megfigyelhető a lakosság előregedése. A 60 éven felüliek aránya mára meghaladja a 27 %-ot, míg a fiatal korosztály aránya 13 %.

Tovább rontja a képet, hogy az elvándorlás elsősorban a 20-29 éves korosztályt érinti. Ezen folyamatok összessége az aktív korúak terhének növekedését jelzi.

Orosháza öregedési indexe és eltartottsági rátái, %

Év	Öregedési index	Gyermeknépesség eltartottsági rátája	Idős népesség eltartottsági rátája
2005	118,64	19,68	23,34
2006	124,34	19,21	23,89
2007	129,49	18,93	24,52
2008	133,18	18,85	25,10
2009	137,89	18,59	25,63
2010	139,38	18,57	25,89
2011	142,03	18,53	26,33
2012	146,46	18,58	27,21
2013	152,02	18,56	28,21

Forrás: KSH, T-Star

Az öregedési index a 65 éven felülieket viszonyítja a 14 éven aluliakhoz. A gyermeknépesség eltartottsági rátája az eltartandó 14 éven aluliakat, az idős népesség eltartottsági rátája pedig az eltartandó 65 éven felülieket érzékelteti. A táblázat mutatói jelzik az erőteljes előregedést és azt, hogy egyre kevesebb gyermekről és egyre több idős emberről kell gondoskodniuk az aktív korúaknak.

Ez a folyamat kedvezőtlen a foglalkoztatási struktúrára és az intézményrendszer átrendeződését is magával hozza, mert kevesebb gyermekintézményi, iskolai férőhely elegendő lesz, az idősek ellátásáról viszont szélesebb körben kell gondoskodni. Ez kihívás elé állítja az egészségügyi és szociális ellátórendszert, illetve fenntartóikat.

2. Etnikai összetétel

A város lakosságának etnikai összetétele színes képet mutat. Az etnikai hovatartozás és a származás, mint ismérv a szociális helyzet vizsgálata és a problémamegoldás során nem differenciáló vagy befolyásoló tényező. Már a 2013. évi felülvizsgálat alkalmával sem került sor a helyzetelemzésre e szempont szerint, melynek okát az alábbi alapvetés elfogadása és alkalmazása is egyértelműen alátámasztja:

Magyarország Alaptörvénye XV. cikk:

„(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más

vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

Orosházán a Képviselő-testület által elfogadott hatályos Helyi Esélyegyenlőségi Program tartalmaz részletes elemzéseket és intézkedéseket e témakörben.

3. Képzettség

A népszámlálási adatok azt mutatják, hogy jelentősen csökkent a csak általános iskolát végzettek aránya: 2001. és 2011. között 45 %-ról 30 %-ra. 2011-re a lakosság több mint fele befejezett középiskolai végzettséggel rendelkezett. A főiskolai, egyetemi végzettségűek aránya is kedvezően alakult: 2001-ben 9 %, 2011-ben 14 %. A magasabb képzettségűeknek jobbak a munkaerő-piaci esélyeik mind az elhelyezkedést, mind a magasabb jövedelemhez jutást illetően.

4. Foglalkoztatottság

A népszámlálási adatok szerint 2001-ben 36 %, 2011-ben 39 % volt a foglalkoztatottak aránya Orosházán. A munkanélküliek aránya ezen időszakban ugyancsak nőtt, 4,3 %-ról 5,5 %-ra. Mérséklődött az inaktív keresők és az eltartottak aránya. Inaktív keresők közé sorolandók a nyugdíjasok, járadékosok, gyermekgondozási, munkanélküli ellátásban részesülők, más jövedelemből élők.

A foglalkoztatottak összetétele tükrözi az egyes szektorok jelentőségének változását a gazdaságban: visszaszorult a primer szektor (pl.: bányászat, mező- és erdőgazdaság), mérséklődött a feldolgozóipar, növekedett a szolgáltatás és kutatás, fejlesztés, és ennek megfelelően alakult a foglalkoztatás.

Munkaerő-piaci jellemző a munkanélküliség. A 2000-es évek elejéhez és a gazdasági válság éveikhez képest a munkanélküliségben mérséklődés mutatkozik jogszabályi változások és a közmunka-programok szervezése miatt. A legnehezebb helyzetben a tartós munkanélküliek vannak, akik 180 napon túl sem tudnak elhelyezkedni és az idő múlásával egyre nehezebb visszaileszkedni a munka világába. A gazdasági válságot követően, 2009-ben volt a mélypont, amikor a regisztráltak 56 %-a nem tudott elhelyezkedni félétven belül, mely azóta mérséklődött. Másik jelentős probléma a pályakezdők munkanélkülisége, amely emelkedő tendenciát mutat. 2013-ban az állás keresők 11 %-a pályakezdő volt.

Az állás keresők háromnegyede fizikai foglalkozású. Egyharmaduk középiskolai végzettségű, egyharmaduk szakmunkás képző iskolában tanult és egynegyedük az általános iskola után nem tanult tovább. A felsőfokú végzettségű munkanélküliek száma és aránya csekély.

5. Jövedelmi viszonyok

A lakosság jövedelmi helyzetének vizsgálata közvetett információk és a személyi jövedelemadó bevallások alapján történt.

A NAV 2012. évi adatai szerint az adózók 19 %-a 300 eFt-nál kevesebb belföldi jövedelmet vallott be, amely a megélhetésre sem elegendő. A következő, egy milliót meg nem haladó jövedelem is a napról napra élést jelenti.

Az adózók egyharmada 1-2 millió jövedelmet vallott be, amely a minimálbér körüli béreket jelenti. Az ennél magasabb jövedelem biztonságosabb megélhetést eredményez, de ez és az ennél magasabb jövedelmet bevallók csoportja az előzőekhez képest egyre szűkebb.

A személyi jövedelemadót fizetők megoszlása

Jövedelem-kategóriák	Adófizetők		Belföldi jövedelem megoszlása, %
	száma	megoszlása, %	
300 ezer Ft alatt	2474	18,620	0,877
300 ezer – 1 millió Ft	2466	18,559	7,119
1 – 2 millió Ft	4442	33,431	28,693
2 – 3 millió Ft	2130	16,031	23,053
3 – 4 millió Ft	758	5,705	11,599
4 – 5 millió Ft	516	3,883	10,203
5 – 10 millió Ft	409	3,078	12,075
10 – 20 millió Ft	80	0,602	4,435
20 millió Ft felett	12	0,090	1,948

Forrás: NAV (Telr)

Az alacsony jövedelmek alapján alacsony életszínvonalra, nehéz életkörülményekre lehet következtetni az adózók többségénél.

Szociális szempontból az adózók széles körénél fellelhető a szociális rászorultság.

6. Életminőség

Az életminőség elemei közül a lakáskörülmények jellemezhetőek adatokkal. Orosházán 2013-ban a lakás, üdülő állomány több mint 14 000 db volt. Fele kétszobás, több mint egyharmada háromszobás. 2000-2004. év között volt a legdinamikusabb a lakásépítés. 2010. után jelentős volt a visszaesés. Egyes átadott lakások minősége elmaradt a kor követelményeitől. A lakás, üdülő állomány kétharmada 60 m²-nél nagyobb alapterületű, ezen belül 23%-uk 100 m²-nél nagyobb. A lakások mintegy negyede 50-59 m²-es, de közel kétszáz 29 m²-nél kisebb. A lakások, üdülők korösszetétele kedvezőtlen: 28 %-uk a második világháború előtt épült, egynegyedük negyven év körüli, 15 % az 1960-as évekből származik, 2000. év után 5 % épült. A lakások közel fele összkomfortos, 43 % komfortos, 900 db komfort nélküli, ezek többsége üdülő.

A közművesített lakásokban a szolgáltatások egyszerű és kényelmes igénybevétele az emelkedő rezsiköltségek miatt egyben adósságcsapdát is rejt a szegény vagy elszegényedő háztartások számára. Az eladósodott családok részére szervezett és

működtetett adósságkezelési célú települési támogatás csak abban az esetben alkalmazható az együttműködési készség megléte ellenére is, ha az adósság legalább 25%-át az adósok önrészként ki tudják fizetni. Tartalékok hiányában erre egyre kevesebben képesek, és ez megmutatkozik az adósságkezelési célú települési támogatást igénybe vevők számának csökkenésében. *Ez a tendencia a támogatáshoz való hozzájutás feltételeinek újragondolását teszi szükségessé.*

A II/1-6. pontban foglalt adatok és azokból adódó megállapítások többsége az Orosháza Város Településfejlesztési Konceptiójának, Integrált Településfejlesztési Stratégiájának és Településrendezési Eszközeinek Megalapozó Vizsgálata című, Balogh Tünde felelős tervező és munkatársai által 2015. évben készített munkaanyagából került beidézésre és felhasználásra.

7. Egészségügy

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról
- a fogorvosi alapellátásról
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról
- a védőnői ellátásról
- az iskola-egészségügyi ellátásról

Az önkormányzat szerződés útján gondoskodik az egészségügyi alapellátásról. A központi orvosi ügyelet Orosháza székhellyel kistérségi szintű és szervezésű.

Az önkormányzat területi besorolású városi kórházat tartott fenn 2012. május 1-ig, a járó- és fekvőbeteg szakellátás államosításáig.

Háziorvosi alapellátás

Év	Vegyes (felnőtt, gyermek) háziorvosi szolgálatok száma	Felnőtt háziorvosi szolgálatok száma	Házi gyermekorvosi szolgálatok száma	Fogorvosi szolgálatok száma
2010	2	10	5	7
2011	2	10	5	7
2012	2	10	5	7
2013	2	10	5	7
2014	2	10	5	7

(Forrás: Önkormányzati adatok)

A felnőtt háziorvosi körzetek közül három körzet sorsa bizonytalan, mert a háziorvosok felmondták az önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződést. Ebből két körzetben a praxisjogot még értékesíteni kívánják, a harmadik körzetben fel kell készülni a tartósan betöltetlen körzet státuszára, ahol kilátásban van az önkormányzatnak egészségügyi szolgáltatóként való belépése.

A Védőnői Szolgálatot ellátási szerződés alapján a Városi Kórház biztosítja.

A városban működő valamennyi óvodában és köznevelési intézményben van ifjúsági, iskolaorvosi ellátás.

Az ez év nyarán elfogadott és több időpontban hatályba lépő egészségügyi alapellátásról szóló törvény rendelkezései és a várhatóan megjelenő végrehajtási rendeletei szükségessé teszik a város egészségügyi alapellátó rendszerének áttekintését.

8. Szociális ellátások

„A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak feladata.” (1993. évi III. tv. 2. §)

a.) Jogszabályalkotás

Orosháza Város Önkormányzata törvényi felhatalmazás alapján a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) végrehajtására rendeletet alkotott és jelenleg az alábbi témákban rendelkezünk hatályos önkormányzati rendelettel:

- a pénzbeli és természetbeni ellátások,
- a szociális szolgáltatások,
- a gyermekek ellátása,
- egyes szociális ellátások feltételeként a lakókörnyezet rendezettségének biztosítása.

A képviselő-testület alkotta meg az Orosházi Kistérségi Társulás szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásait szabályozó rendeletet, amely feladat Orosháza város székhely település státuszából adódott.

A rendeletek felülvizsgálata és aktualizálása folyamatos, mert alkalmazkodni kell a központi jogszabályok és a helyi igények változásaihoz.

b.) Végrehajtási feladatok

ba.) Az önkormányzat hivatalában folyó hatósági munka eredményeként a tartósan vagy átmenetileg anyagi problémákkal küzdő embereken segítenek a szociális segélyezés és a gyermekvédelmi támogatás különböző formáival: a rendszeres vagy átmeneti, a pénzbeli vagy természetbeni juttatásokkal.

bb.) Az önkormányzat fenntartásában működő ESZK személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokat végez és ellátást nyújt az arra rászorulóknak. Az önkormányzat szociális ellátó tevékenysége mellett tovább színesítik a kínálatot a városban egyházi, nem állami fenntartók és természetes személyek fenntartásában működő szociális szolgáltatók is, időnként versenyhelyzetet teremtve.

Szociális és gyermekjóléti ellátások intézményfenntartók szerint (2014.12.31.)

Ellátás megnevezése	Fenntartók szerinti bontásban				
	Önkormányzat	Egyház	Civil szervezet	Magán-vállalkozás	Orosházi Kistérségi Társulás
Alapellátások:					
Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat	-	-	-	-	X
Bölcsőde	X	-	-	-	-
Családi napközi	-	-	-	X	-
Családok átmeneti otthona	-	X	-	-	-
Szociális étkeztetés	X	X	-	-	-
Házi segítségnyújtás	X	X	-	-	-
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	-	-	-	-	X
Alacsony küszöbű ellátás szenvedélybetegek részére	-	-	X	-	-
Közösségi ellátás	-	-	X	-	-
Támogató szolgálat	-	-	X	-	-
Szociális foglalkoztatás	X	-	-	-	-
Nappali ellátások:					
Idősek klubjai	X	X	-	-	-
Fogyatékos személyek klubja	X	-	-	-	-
Hajléktalanok nappali melegedője	X	-	-	-	-
Pszichiátriai és Szendélybetegek nappali ellátása	X	-	-	-	-

Ellátás megnevezése	Fenntartók szerinti bontásban				
	Önkormányzat	Egyház	Civil szervezet	Magán-vállalkozás	Orosházi Kistérségi Társulás
Tanyagondnoki szolgálat	X	-	-	-	-
<i>Tartós bentlakásos ápolást gondozást nyújtó intézmények</i>					
Idősek otthona (normál)	X	-	-	-	-
<i>Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények</i>					
Éjjeli menedékhely	X	-	-	-	-
Hajléktalan személyek átmeneti szállása	X	-	-	-	-

(Forrás: Önkormányzat adatbázisa)

III.

Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

A 2013. és 2015. években az Szt. módosítása jelentős változást eredményezett a segélyezés rendszerében a hatáskörök és a forrás vonatkozásában. A következő hatáskörök kerültek át a járási hivatalhoz:

2013. évben: időskorúak járadéka, ápolási díj, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása, alanyi és normatív közgyógyellátás,

2015. évben: az aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás és a megszűnt rendszeres szociális segély helyébe lépő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás).

A gyermekek ellátásában 2015. második félévére bekövetkezett változás az óvodáztatási támogatás megszüntetése. Ez a támogatás az óvodába történő minél korábbi beíratás ösztönzését szolgálta, amely okafogyottá vált azzal, hogy az óvodáztatás 3 éves kortól kötelezővé vált.

2013. évben bevezetésre került az önkormányzati segély, majd ezt 2015. március 1-től felváltotta a települési támogatás. A települési támogatás szabályainak megalkotására az Szt. felhatalmazta a települési önkormányzatokat azzal, hogy a krízishelyzetek kezelésére kötelező bevezetniük a rendkívüli települési támogatást és települési támogatást javasolt a következő problémák megoldásához: lakhatási kiadások csökkentése, adósságkezelés, temetési kiadáshoz hozzájárulás, gyógyszer kiváltás támogatása. Orosházán a javasolt települési támogatások bevezetésre kerültek, mert csak így módon lehetséges azoknak a rászorulóknak további segítése, akik eddig központi szabályozás révén jutottak normatív lakásfenntartási támogatáshoz, adósságkezelési szolgáltatáshoz, temetési segélyhez, méltányossági közgyógyellátáshoz.

Finanszírozás oldaláról a változás miatt azzal kellett számolni, hogy a települési támogatásokra saját forrásai terhére az önkormányzatnak az eddigieknél magasabb összegeket kell fordítania, mert a normatív lakásfenntartási támogatás megszüntetésével együtt megszűnt a kifizetett támogatások 90 %-ának állami megtérítése és ugyanez történt az adósságkezelési szolgáltatás esetében is.

2015. évre a szociális előirányzatot oly módon kellett megtervezni és felhasználni, hogy nem volt tapasztalat az új támogatások működését és hatásait illetően. Iránymutatást az adott, hogy az új támogatások feltételei többségükben követik a megszünt támogatások feltételeit azzal a céllal, hogy ne veszítsünk el egyetlen rászoruló korábbi segélyezettet sem. A fentiek és a korábbi hasonló jogcímekre történt felhasználások figyelembe vételével került sor az új segélyezési jogcímek mellé a keretek hozzárendelésére.

Orosháza lakosai számára szociális rászorultság esetén a Szt. és az önkormányzat rendelete alapján jelenleg az alábbi ellátások nyújthatók pénzben és/vagy természetben:

Az ellátás formája	Döntéshozó: Polgármester önkormányzati hatáskörben
Pénzbeli ellátás	Rendkívüli települési támogatás – rendszeres, gyógyszer kiváltás támogatása
Természetbeni ellátások	Rendkívüli települési támogatás: személyszállítási díj támogatása, adósságkezelési célú támogatás, Köztemetés
Pénzben és természetben is nyújtható ellátások	Rendkívüli települési támogatás: átmeneti - felnőttek krízishelyzetének kezelésére, gyermekek krízishelyzetének kezelésére, lakhatási, temetési célú támogatás

A gyermekek ellátása terén természetbeni ellátásként kerül megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás, az egyszeri juttatás évente két alkalommal (2012. október 1-től Erzsébet-utalvány formájában). Ezeknek az ellátásoknak nincs pénzügyi vonzatuk, kivéve az egyszeri juttatást, amelynek költségeit az állam 100 %-ban vállalja.

A szociális segélyekre, támogatásokra való jogosultság megállapításához, a jogosultság megléte esetén a segély, támogatás összegének kiszámolásához az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege szolgál alapul az esetek többségében az önkormányzat rendelete alapján. Az öregségi nyugdíjminimum 2008. 01. 01-től változatlan: 28.500,-Ft.

A következőkben az egyes ellátásokra vonatkozó táblázatok adatai az önkormányzattól, a szociális ágazat programkölségvetéséből származnak.

1.) Aktív korúak ellátása

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Két formában nyújtotta az önkormányzat, ezek a foglalkoztatást helyettesítő támogatás a közfoglalkoztatásban való részvételre képes személyek részére, és a rendszeres szociális segély azon személyeknek, akik a napi rendszeres munkavégzést nem tudták vállalni vagy öt éven belül elérik a nyugdíjkorhatárt.

A fentiekben ismertetésre került, hogy 2015. március 1-től a járási hivatal közreműködésével az állam által nyújtott támogatás lett az aktív korúak ellátása. Az ellátás finanszírozási igénye az önkormányzat költségvetésében az év első két hónapjában jelent meg és az elkövetkező időszakban már nem játszik szerepet, ezért ezzel az ellátással a koncepcióban már nem kell számolni.

2015. január-február hónapokra az aktív korúak ellátása önkormányzati önrészének fedezetéül 8.500 eFt lett tervezve a költségvetésben.

Vélelmezésünk szerint a korábbi ellátottak közül azok a személyek jelenhetnek meg az önkormányzatnál segélyért, akik esetében a rendszeres szociális segély megszűnésekor nem volt megállapítható az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás vagy egyéb rendszeres ellátás és ezért jövedelem nélkül maradtak. Az ő segélyezésükkel a rendkívüli települési támogatás keretösszegének tervezésekor számoltunk, de az említett okból segélyigényt eddig még nem nyújtottak be.

2.) Lakhatási kiadások csökkentését célzó támogatások

a.) Lakásfenntartási támogatás

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez – jegyzői hatáskörben - nyújtott hozzájárulás, 2015. március 1-ig az Szt. szabályai szerint volt megállapítható.

Formái: normatív lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési szolgáltatás részeként nyújtott lakásfenntartási támogatás. Mindkettő azonos szabályok szerint kerül kiszámításra és a táblázat mindkettőt tartalmazza. A támogatás nyújtása többségében természetbeni ellátás formájában történik a közüzemi szolgáltatókhoz, a támogatott ügyfél nevéen nyilvántartott számlára történő közvetlen utalással.

Az Szt. módosítása szerint 2015. január 1-én folyamatban lévő ügyekben, majd azt követően benyújtott kérelmekre az Szt. alapján csak 2015. február 28-ig terjedően volt megállapítható lakásfenntartási támogatás, 2015. március 1-től a törvényből e támogatás szabályai kikerültek. A rendelkezések alapján a 2014. évben egy évre megállapított lakásfenntartási támogatások a határozatok lejártáig érvényesek és megosztott forrásból elégítendőek ki. A lakásfenntartási támogatás tehát folyamatosan „vezetődik ki” a segélyezés rendszeréből. A 2015. év eleji tervezéskor a támogatásban részesülők számát 880 főre becsültük, amely év végére – szabálytalan ütemben - nullára csökken.

A lakásfenntartási támogatás 90 %-a a központi költségvetésből visszaigényelhető, mint kötött felhasználású támogatás. A táblázatban a 2015. évi tervezett felhasználás a 10 % önkormányzati önerőt tartalmazza.

(Az első sor adatai eFt-ban értendők!)

Megnevezés	2010. tény	2011. tény	2012. tény	2013. tény	2014. tény	2015. terv
Lakásfenntartási támogatásra fordított összeg (ezer Ft)	51391	53.542	48.419	51.145	43.353	2.900
A támogatás évi összege háztartásonként (Ft)	57.200	43.600	44.000	50.000	50.000	50.000
Támogatásban részesített háztartások száma	899	1.228	1.105	1.017	880	880-tól 0-ig

(Forrás: Önkormányzati adatok)

b.) Lakhatási települési támogatás

Az önkormányzat rendelete szerint 2015. március 1-től a megszűnő lakásfenntartási támogatás szerepét betöltő támogatási forma. A lakásfenntartási támogatás megállapítására, feltételeire, összegére vonatkozó szabályok helyi rendeletben történő átvételével a segélyezett köre és a ráfordítás összege kiszámíthatóvá vált. A lakásfenntartási támogatás csökkenésével, kivezetésével párhuzamosan töltődik fel a segélyezési rendszer az igények megújításakor, lakhatási települési támogatás formájában.

Alapvető változás a forrás területén mutatkozik, mert a megosztott forrású lakásfenntartási támogatás helyébe lépő települési támogatás forrása 100 %-ban saját erő.

(Az első sor adatai eFt-ban értendők!)

Megnevezés	2010. tény	2011. tény	2012. tény	2013. tény	2014. tény	2015. terv
Lakásfenntartási támogatás – 2015. 03. 01-től települési támogatás összege lakáscélú rendszeres kiadásokhoz (ezer Ft)	51391	53.542	48.419	51.145	43.353	18.000

Megnevezés	2010. tény	2011. tény	2012. tény	2013. tény	2014. tény	2015. terv
A támogatás évi összege háztartásonként (Ft)	57.200	43.600	44.000	50.000	50.000	50.000
Támogatásban részesített háztartások száma	899	1.228	1.105	1.017	880	0-tól 880-ig

(Forrás: Önkormányzati adatok)

3.) a) *Önkormányzati segély felnőttek létfenntartási gondjainak enyhítésére 2015. március 1-től rendkívüli települési támogatás*

2014. január 1. napját megelőzően *átmeneti segély* néven funkcionált, amely Orosházán magában foglalta a *szemétszállítási díjtámogatást* is.

A polgármester - átruházott hatáskörben - a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére nyújtotta az átmeneti segélyt, majd az önkormányzati segély helyi rendeletben szabályozott fenti formáját. Az Szt-t módosító törvény ugyanezen problémák kezelésére rendelkezett a rendkívüli települési támogatás kötelező bevezetéséről 2015. március 1-től az önkormányzati segély helyett.

Elsősorban azokat a személyeket indokolt e jogcímen önkormányzati segélyben, majd átmeneti települési támogatásban részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt (például: betegség, elemi kár) anyagi segítségre szorulnak. Az alábbi táblázatban feltüntetett forrásigény saját forrást terhel és a hozzájárulás feltételei vonatkozásában változatlan jogszabályi környezetet feltételez 2015. március 1. előtt és után is.

(Az első sor adatai eFt-ban értendők!)

Megnevezés	2010. tény	2011. tény	2012. tény	2013. tény	2014. tény	2015. terv
Átmeneti - 2014.-től önkormányzati segélyezésre– 2015. 03. 01-től <i>rendkívüli települési támogatásra</i> fordított összeg (ezer Ft)	22.583	15.324	15.481	17.060	19.435	30.500
A támogatási esetek száma (fő)	2.754	2.347	2.382	2.777	2.646	3.250
A támogatás egyszeri összege átlagban (Ft)	8.200	6.500	6.500	6.100	7.300	9.400

(Forrás: Önkormányzati adatok)

Az 1.) pontban már említésre került, hogy az aktív korúak ellátását érintő jogszabályváltozás miatt azzal számoltunk, hogy az önkormányzati rendeletben szabályozott feltételek alapján megszűnő rendszeres szociális segélyben részesülő személyek és a nyugdíjkorhatárt öt éven belül elérő személyek közül nem mindenki tudja nyilatkozatban vállalni a napi rendszeres munkavégzésben, a közfoglalkoztatásban való részvételt. Ennek ellenére 2015. március 1-től a rendszeres szociális segélyt részükre meg kellett szüntetni és ettől kezdve náluk, a családjuknál a bérjövdelem vagy rendszeres pénzellátás hiányában felléphetett volna a létfenntartást veszélyeztető ellátatlanság. Közülük a legrászorultabb személyek, családok esetében a jövedelmük kiegészítése, pótlása érdekében arra számítottunk, hogy tartósan, több hónapon keresztül kell támogatást nyújtani. Ez indokolja, hogy az idén ezen a jogcímen számottevően magasabb összeget javasoltunk előírányozni.

b) Önkormányzati segély 70 év feletti személyek személyszállítási díjtámogatására, 2015. március 1-től rendkívüli települési támogatás

Az előző táblázatban tervezett, segélyre fordított összegből évente 500 - 1.000 eFt lett felhasználva (természetbeni ellátásként) személyszállítási díjtámogatásra. 2015. évben is 1.000 eFt felhasználása prognosztizálható e célból. Bár külön szakmai szabályok vonatkoznak e segélyezési formára, a finanszírozását biztosító összeget az előző táblázattól elkülönítetten kezelni szükségtelen.

4.) Önkormányzati segély gyermekek létfenntartási gondjainak enyhítésére 2015. március 1-től rendkívüli települési támogatás

2014. január 1. napját megelőzően *rendkívüli gyermekvédelmi támogatás (RGYT)* néven funkcionált. A gyermeket a polgármester – átruházott hatáskörben – önkormányzati segélyben (korábban rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban) részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az önkormányzati segély e céllal és a korábban alkalmazott jogszabályi feltételekkel 2015. március 1-től rendkívüli települési támogatásként a táblázat szerinti finanszírozást igényli saját forrás terhére:

(Az első sor adatai eFt-ban értendők!)

Megnevezés		2010. tény	2011. tény	2012. tény	2013. tény	2014. tény	2015. terv
RGYT– 2014.-től önkormányzati segély - 2015. 03. 01-től rendkívüli települési támogatás - éves összege (ezer Ft)	RGYT	3.526	3.028	2.990	2.888	2.866	4.000
	Buszk. tám.	1.543	689	0			
	Étk. kedv.	938	265	0			

Támogatásban részelültek száma (fő)	RGYT	443	392	398	423	420	450
	Buszk. tám.	172	108	0			
	Étk. kedv.	203	102	0			
Támogatás egyszeri összege (Ft/eset)	RGYT	8.000	8.800	7.500	6.800	6.800	8.900
	Buszk. tám.	900	1.270	0			
	Étk. kedv.	480	520	0			

(Forrás: Önkormányzati adatok)

5.) *Önkormányzati segély temetéshez*
2015. március 1-től rendkívüli települési támogatás

A polgármester - átruházott hatáskörben – korábban temetési segélyt, 2014. évtől önkormányzati segélyt, 2015. március 1. naptól rendkívüli települési támogatást nyújthat annak a személynek, aki az elhunyt eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti. A segély összege önkormányzati rendelet szerint legkevesebb 15.000 Ft volt, majd rendeletmódosítással 20.000 Ft-ra került megemelésre. Ettől kivételes esetben lehet eltérni: magasabb összegű segély folyósítása történhet köztemetés elkerülése céljából. A támogatás, mint a korábbi években is, saját forrást terhel.

(Az első sor adatai eFt-ban értendők!)

Megnevezés	2010. tény	2011. tény	2012. tény	2013. tény	2014. tény	2015. terv
Temetési - 2014.-től önkormányzati segélyre – 2015. 03. 01-től rendkívüli települési támogatásra fordított összeg (ezer Ft)	1.485	1.095	900	585	420	2.200
Segélyben részesítettek száma (fő)	98	73	60	39	28	110
A segély egyszeri összege (Ft)	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	20.000

(Forrás: Önkormányzat adatai)

6.) *Méltányossági közgyógyellátás*
2015. március 1-től gyógyszer-kiváltás települési támogatása

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás természetbeni ellátás formájában. Az önkormányzati rendelet feltételeinek megfelelő szociálisan rászorult személyek kérelemre méltányossági közgyógyellátásban részesülnek önkormányzati hatáskörben lefolytatott eljárás során. A méltányossági közgyógyellátásra vonatkozó szabályozás 2015. március 1-ig állt fenn.

Az egy évre kiállított közgyógyellátási igazolványok után az önkormányzat térítést fizetett az egészségbiztosítási szerv részére, melynek összege a megállapított gyógyszerkeret éves összegének 30%-a és a saját forrást terhelte. A 2015. március 1. előtti feltételek szerint megállapított méltányossági közgyógyellátási igazolványok lejártával ez a fajta ellátás az év végéig megszűnik. Az önkormányzat a fennálló igények kielégítését a továbbiakban is felvállalta helyi rendeletében gyógyszerkiváltás települési támogatás (pénzbeli ellátás) jogcímen, melyhez az alábbi keret lett tervezve:

(Az első sor adatai eFt-ban értendők!)

Megnevezés	2012. tény	2013. tény	2014. tény	2015. terv
Méltányossági közgyógyellátásra – 2015.03.01-től települési támogatásra fordított összeg gyógyszervásárláshoz (ezer Ft)	198	335	462	4.000
Méltányossági közgyógyellátásban részesülők száma (fő)	5	10	15	100
Méltányossági közgyógyellátás egy személyre jutó összege (Ft)	132.000	111.700	103.000	40.000

(Forrás: Önkormányzat adatai)

7.) Adósságkezelési szolgáltatás

2015. március 1-től adósságkezelési célú települési támogatás

A szociálisan hátrányos helyzetben lévők adósságterhének enyhítése és lakhatási körülményeinek javítása céljából - önkormányzati hatáskörben - nyújtott szolgáltatás, melynek összességével jellemezhető része az adósságcsökkentési támogatás. A szolgáltatás további részei az adósságkezelési tanácsadás (annak költségeivel itt nem kell számolni) és a lakásfenntartási támogatás – az új szabályok szerint lakhatási települési támogatás.

Az adósságkezelési szolgáltatás jogcímen kifizetett támogatás 90 %-a visszaigényelhető volt a központi költségvetésből.

Az adósságkezelési szolgáltatás Szt-ben történő szabályozása 2015. március 1. nappal megszűnt. Az önkormányzat ezt követően saját forrásai terhére vállalta az igények kielégítését a korábbi feltételek fenntartása mellett, melyhez az alábbi keret biztosított:

(Az első sor adatai eFt-ban értendők!)

Megnevezés	2010. tény	2011. tény	2012. tény	2013. tény	2014. tény	2015. terv
Adósságkezelési szolgáltatásra – 2015.03.01-től települési támogatásra fordított összeg adósságkezeléshez (ezer Ft)	2.841	3.676	509	380	792	2.000
Adósságkezelésben részesülők száma (fő)	21	27	5	3	7	15
Adósságkezelés egy személyre jutó összege (Ft)	135.300	136.100	102.000	127.000	113.000	130.000

(Forrás: Önkormányzati adatok)

8.) Köztemetés

Az Önkormányzat gondoskodik az Orosházán elhunyt személynek a közkölségen történő eltemettetéséről, ha nincs, vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az az eltemettetésről nem gondoskodik. A nem orosházi lakóhelyű elhunyt esetében a köztemetés költségét a lakóhely szerinti települési önkormányzat megtéríti Orosházának.

(Az első sor adatai eFt-ban értendők!)

Megnevezés	2010. tény	2011. tény	2012. tény	2013. tény	2014. tény	2015. terv
Köztemetésre fordított összeg (ezer Ft)	4.042	4.241	2.887	3.000	4.266	4.500
Köztemetések száma (db)	36	35	28	31	44	45

(Forrás: Önkormányzati adatok)

Összegezve a szociális jogszabályok változásának önkormányzati költségvetésre gyakorolt hatásait:

- nem terheli hozzájárulási kötelezettség az aktív korúak ellátásának kifizetéséhez a hatáskör átadása miatt 2015. március 1-től,
- a méltányossági közgyógyellátás megszűnése miatt az Országos Egészségbiztosítási Pénztár felé nincs fizetési kötelezettség a méltányossági közgyógyellátási igazolványok után 2015. március 1-től,

- a normatív lakásfenntartási támogatás 2015. végéig tartó fokozatos kivezetődésével az állam 90 %-os hozzájárulása is megszűnik a lakhatási kiadások csökkentése céljából kifizetett támogatások után, és e támogatások - lakhatási települési támogatás - 2016. évtől kizárólag az önkormányzat saját forrásait terhelik,
- az adósságkezelési szolgáltatás 2015. végéig tartó fokozatos kivezetődésével az állam 90 %-os hozzájárulása is megszűnik a lakhatással összefüggésben felhalmozott tartozások rendezése céljából kifizetett támogatások után, és e támogatások - adósságkezelési célú települési támogatás - 2016. évtől kizárólag az önkormányzat saját forrásait terhelik,
- az állam által a méltányossági közgyógyellátási igazolványok „mögé tett” eseti és egyéni keretek fokozatosan megszűnnek az igazolványok lejártával és 2016. évtől kizárólag az önkormányzatnak kell gondoskodni saját forrásából „érezhető” mértékű gyógyszer-kiváltás települési támogatásról.

IV.

Szociális igazgatási tevékenység, fenntartói feladatok

A szociális hatósági igazgatási tevékenység és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény fenntartói feladatainak végrehajtója a Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda Népjóléti, Szociális Csoport.

Létszáma 5 fő köztisztviselő: 1 fő csoportvezető, 4 fő ügyintéző.

A csoport munkáját általában 4 fő közfoglalkoztatott munkatárs segíti a lakókörnyezet rendezettségének vizsgálatában és egyéb környezettanulmányok elkészítésében.

Szakképzettség: 1 fő államigazgatási felsőfokú végzettségű, 3 fő pedagógiai felsőfokú végzettségű, 1 fő középfokú végzettségű.

A szociális igazgatási tevékenység mutatói

Megnevezés	2012. év	2013. év	2014. év
Ügyfélfogadáson megjelent ügyfelek száma (fő)	nincs adat	15.485	17.334
Iktatott ügyiratok száma (db)	39.223	32.779	29.429
Helyszíni szemlék száma (db)	nincs adat	2.165	1.886
<i>Első fokú határozatok száma (db)</i>	11.710	10.810	11.319

(Forrás: Önkormányzati adatok)

A hatósági munka tartalma az előző fejezet alapján ismert: a *felnőttek és gyermekek számára pénzbeli és természetbeni ellátások nyújtása* rászorultság esetén, továbbá a lakhatási támogatásban részesülők lakókörnyezete rendezettségének vizsgálata, mint a segélyezés egyik feltétele.

A felülvizsgálati időszak alatt és azóta a szociális igazgatás területén a járási hivatalok léte 2013. január 1-től és 2015. március 1-től a hatáskörökben hozott változást: időskorúak járadéka, ápolási díj, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása, alanyi és normatív közgyógyellátás 2013. évben, az aktív korúak ellátása az idén járási hatáskörbe került. Ezek a változások a személyi állományt is érintették.

Változatlanul cél és követelmény a közigazgatási tevékenység minőségi színvonalának folyamatos jobbítása, de legalább megőrzése, amelyet a munkaszervezés eszközeivel, önképzéssel és a továbbképzések teljesítésével kell megvalósítani. További cél, hogy a szociális ellátórendszer szervezeti egységeivel együttműködve elérjük és bevonjuk a segélyre rászoruló lehető legtöbb orosházi lakost a segélyezés rendszerébe és megtaláljuk számukra a legoptimálisabb támogatást.

Fenntartói feladatok körében

- az ESZK törvényességi ellenőrzése, a szakmai munka eredményességének vizsgálata, a Képviselő-testület részére az ellenőrzésről szóló beszámolók készítése évenkénti rendszerességgel,
- az ESZK működésével kapcsolatos testületi előterjesztések elkészítése,
- a személyi térítési díjakkal kapcsolatos méltányossági kérelmek pénzügyi bizottsági előterjesztése,
- az intézményvezetői döntésekkel szembeni jogorvoslati kérelmek döntés-előkészítése,
- a szociális szolgáltatások fejlesztésére irányuló önkormányzati pályázatok elkészítésében való részvétel, szükség szerint,
- a szakmai programok áttekintése aláírás előtt,
- a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejelentések.

A csoportnál jelentkeznek még a további feladatok: a szociális szolgáltatástervezési koncepció és felülvizsgálata, idősügyi koncepció és felülvizsgálata, a szociális ágazatot érintő önkormányzati rendeletek tervezetei, a segélyezés finanszírozási alapját és kereteit szolgáló programköltségvetés tervezése, a rászorulóknak természetbeni juttatásának szervezése, pl.: tűzifa-juttatás. Új feladat lesz a magáncsőd kezelését kérők esetében a környezettanulmányok felvétele.

A gyermekvédelemmel kapcsolatos hatósági tevékenységek: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálása és ehhez kapcsolódóan évente kétszer egyszeri juttatás biztosítása Erzsébet-utalvány formájában, valamint a gyermekek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása, a nyári gyermekétkeztetés megszervezésében való részvétel, egyes akciók szervezése, mint pl. karácsonyi csomagozás.

A csoportnál történik a lakosság egészségügyi alapellátásának biztosításával kapcsolatos feladatok végrehajtása, együttműködésben a Jogi Csoporttal.

V.

Szociális szolgáltatások

1. Az ellátási kötelezettség teljesítése

A Szt. 86. § (1)-(2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások területén az ellátási kötelezettségről:

„(1) A települési önkormányzat köteles biztosítani

- a)
- b) étkeztetést,
- c) házi segítségnyújtást,
- d) állandó lakosainak számától függően a (2) bekezdés szerinti szociális szolgáltatásokat,
- e) az a)-d) pontban nem említett szociális szolgáltatásokhoz – különös tekintettel a családsegítéshez – való hozzáférést.

(2) Az a települési önkormányzat, amelyiknek területén

- a) kétezer főnél több állandó lakos él, családsegítést,
- b) háromezer főnél több állandó lakos él, az a) pont szerinti alapszolgáltatást és idősek nappali ellátását,
- c) tízezer főnél több állandó lakos él, az a)-b) pont szerinti alapszolgáltatásokat és a b) pontban nem említett nappali ellátást,
- d) harmincezer főnél több állandó lakos él, az a)-c) pont szerinti szociális szolgáltatásokat, időskorúak gondozóházát, éjjeli menedékhelyet, hajléktalan személyek átmeneti szállását köteles biztosítani.”

2014. január 1. napján Orosháza lakosainak száma 29 394 fő volt. Az idézett joghely és a lakosságszám alapján *Orosháza Város Önkormányzatának az alábbi személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások megszervezése és biztosítása a kötelező feladata:*

- *étkeztetés,*
- *házi segítségnyújtás,*

- *családsegítés,*
- *nappali ellátás: idősek, fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek, hajléktalanok célcsoportjai számára.*

Csak a harmincezer fő feletti településen kötelezőek az átmeneti ellátások. Orosházán ezek közül még a harmincezernél magasabb lakosságszám idején kiépítést nyert és jelenleg is működő átmeneti elhelyezést nyújtó ellátások: éjjeli menedékhely, hajléktalan személyek átmeneti szállása.

Ugyancsak ellátási kötelezettséget meghaladó, de több évtizede hagyományos a tartós bentlakásos ápolást, gondozást nyújtó idős otthoni ellátás.

Az alapellátások rendszerét, mint alternatívák színesítik: a tanyagondnoki szolgáltatás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, alacsony küszöbű ellátás a szenvedélybetegségek megelőzésére.

Az ellátási kötelezettség teljesítéséhez Orosházán a felülvizsgálati időszakban, 2014. évben került kiépítésre a szenvedélybetegek és a pszichiátriai betegek nappali ellátása: Fordulat Klub és Harmónia Klub.

Fenntartók szerint is sokszínűség mutatkozik a szociális ellátásban:

- az Önkormányzat működteti a kötelező alapszolgáltatásokat és a vállalt átmeneti és tartós bentlakásos ellátásokat az ESZK útján,
- egyházi fenntartásban is működik étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása;
- az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása működteti a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, a családsegítő szolgálatot;
- civil szervezet működteti az alacsony küszöbű ellátást, a közösségi ellátást és nyújt támogató szolgáltatást.

A koncepció az ESZK-et részletesebben mutatja be, mivel elsősorban ez a szervezet az önkormányzat szociális ellátási kötelezettségének teljesítője.

A koncepció a 2012. év bázisadataihoz visszanyúlva a 2013-2014. év, mint jelen felülvizsgálati időszak szociális ellátást érintő történéseit mutatja be adatok és események kapcsán. Az ellátás jelenlegi helyzetének ily módon történő megismerése adja alapját annak, hogy meghatározhatóak legyenek azok a feladatok, amelyek megvalósításával segíthető az ellátórendszer fejlesztése, még hatékonyabb és gazdaságosabb működtetése.

A Képviselő-testület az ESZK szervezetével és működésével kapcsolatosan e koncepción kívül is folyamatosan információhoz jut az Alapító Okirat módosításakor, a szervezeti és működési szabályzat jóváhagyásakor, az évenkénti beszámoló alkalmával és az ESZK ellenőrzéséről készült tájékoztatókból.

Az ESZK szervezeti felépítését és az alaptevékenységeket az Alapító Okirat tartalmazza, amely a koncepció mellékletét képezi.

2. Az egyes szociális alapellátások

A szociális alapellátások elérhetőségéről, a hozzájárulásról valamennyi települési önkormányzat köteles gondoskodni fenntartóként, szolgáltatóként, ellátási szerződés útján vagy társulásban való részvétellel. Az önkormányzat kihasználta ezeket a szervezési lehetőségeket és a legoptimálisabb módon biztosítja az egyes alapellátásokat. Minden kérésnek eleget tudnak tenni a szolgáltatók, ezért a szociális alapellátások esetében nincs Orosházán várólista. Kivételt képez a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, mint speciális alapellátási forma, amelynek tekintetében az önkormányzatnak azonban nincs ellátási kötelezettsége.

2.1. Étkeztetés

E szolgáltatás keretében azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt koruk, egészségi állapotuk vagy egyéb ok – fogyatékoság, szenvedélybetegség, hajléktalanság – miatt önmaguknak, illetve eltartottjaiknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Az ESZK integrált szervezeti rendszerében a feladatellátás és annak szervezése az idősek klubjainál van: Öreg Tölgy Klub, Gyöngyvirág Klub, Reménység Klub, Őszirozsa Klub. A szociális étkeztetés szervezését egy fő végzi az Öreg Tölgy Klubban.

Az étkeztetésben részesülők jelentős része idős koruk és korlátozott önellátási képességük miatt igényli a napi egyszeri meleg étel biztosítását. Az étkeztetés hétfőtől-vasárnapig, illetve igény szerinti rendszerességgel történik. Az étel elfogyasztható a klubokban, de igényelhető elvitellel és a gondozók általi házhozszállítással.

Az étkeztetésben ellátottak száma Orosházán

Megnevezés	2012. dec. 31.	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.
Helyben étkezők	83	60	55
Elvitellel étkezők	47	40	48
Kiszállítással étkezők	110	112	107
Összesen	240	212	210

(Forrás:ESZK)

Az ESZK e tevékenység végzésére határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. Az ételek előállítása a főzőkonyhán történik a hét minden napján és ünnepnapokon is. A működőképesség folyamatos fenntartása érdekében rendszeres a gépek, berendezések karbantartása, felújítása, új eszközök beszerzése, gondoskodás a higiénés feltételekről.

A főzőkonyha a szociális étkeztetésen, mint alapellátáson túlmenően főz az ESZK intézményi ellátottjai és dolgozói számára is. 2014. évben az előállított étel átlagos adagszáma hétköznap 560 adag, hétvégén 310 adag.

A városban a szolgáltatás változatosságát eredményezi, hogy az ESZK mellett szociális étkeztetést nyújt a Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat (Orosháza, Thék Endre u. 2.) és a békéscsabai székhelyű Közösségi Misszió.

A szolgáltatók közül az ESZK-et, mint önkormányzati fenntartású intézményt terheli ellátási kötelezettség. Ebből következik, hogy felső határok nélkül ki kell elégíteni valamennyi jogos igényt, és ahhoz kell alakítani a kapacitást. Egyelőre bővítéssel nem kell számolni.

Az étkeztetési szolgáltatás igénybe vételének minimálisan csökkenő tendenciája figyelhető meg az ESZK esetében, melynek több oka van, de végső soron visszavezethető a versenyhelyzet jelenlétére. A több szolgáltató változatos kínálata megosztja az ellátotti csoportot és a jövedelmi viszonyaik alapján kevésbé rászorult személyek az étkeztetést meg tudják vásárolni, ízlés szerint.

A szociális étkeztetésben cél kell, hogy legyen

- az ellátottak egészségi állapotához igazodó speciális étkeztetés biztosítása lehetőség szerint,

- a központi jogszabályokból és az Országos Táplálkozástudományi Intézet ajánlásaiból következő normák betartásával készült ételek előállítására.

2.2. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás kapcsán az önkormányzatnak ellátási kötelezettsége van.

A szolgáltatás magában foglalja a bevásárlást, a háztartási munkák egy részét, pszichés és egészségügyi segítséget, valamint a hivatalos ügyek intézését. Ez az ellátás az önellátásra részben képes egyedülálló vagy családban élő idősek helyzetén tud javítani saját otthonukban.

Az ellátás jogos igénybe vételét a gondozási szükséglet vizsgálata garantálja.

Az ESZK integrált szervezeti rendszerében a feladatellátás és annak szervezése az idősek klubjainál történik.

E tevékenységre a működési engedély határozatlan időre szól.

A házi gondozók által ellátottak száma Orosházán

	2012. dec. 31.	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.
Ellátottak (fő)	74	147	152

(Forrás: ESZK)

Az ESZK házi segítségnyújtást igénybe vevő ellátottjai közül a korábbi felülvizsgálati időszakban többeket elveszített. Ennek oka lehetett, hogy más fenntartású szolgáltatók is megjelentek a városban, akik az ellátást ingyen nyújtották. A klienskör újbóli felépítése érdekében 2010. évben az önkormányzat ingyenessé tette a házi segítségnyújtást, bár a legutóbbi szolgáltatási rendeletmódosítás a hétvégei szolgáltatás nyújtást térítési díj fizetéséhez kötötte. A várakozásnak megfelelően emelkedett az ellátottak száma és a felülvizsgálati időszak adatai a bizalom teljes visszanyerését mutatják. További ok a lakónépeség folyamatos előregedése és ezzel együtt egészségromlása, amely a rászorultak és igénybe vevők számát is emeli.

Az önkormányzat ellátási kötelezettségéből következik, hogy a jogos igényeket ki kell elégítenie az intézménynek. Kiugróan magas igénynövekedésre, ebből eredő fenntartási nehézségekre azonban nem kell számítani a gondozási szükségletvizsgálat szigorú feltételei és az egyéb szolgáltatók jelenléte miatt.

Az ESZK mellett házi segítségnyújtást végez az egyházi fenntartású Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat (Orosháza, Thék Endre u. 2.), de információink szerint a városban jelen vannak civil szervezetek alkalmazásában álló gondozók is.

E szolgáltatásban a korábbi évekhez képest új elem, hogy jogszabályváltozás a segítségnyújtás során elvégezhető tevékenységek körét szűkíti és a gondozási szükséglet vizsgálatát szigorítja. A megváltozott normák betartása konfliktusokat válthat ki, de az lehetőleg ne vezessen az ellátott szerződés-bontásához.

2.3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Orosháza, Szabadság tér 4-6.)

A saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Az önkormányzat önként vállalta a szolgáltatásban való részvételt.

Az ellátást elsősorban az egyedül élő és a kétszemélyes háztartásban élő 65 éven felüliek, valamint fogyatékos személyek veszik igénybe.

Az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott, mai szervezeti felépítésében 2012. évben létrejött Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat a önálló szakmai egységeként biztosítja az ellátást. Ezen szolgáltatás székhelye Orosháza, Szabadság tér 4-6. A diszpécserközpontja Gádoros, Fő utca 10 szám alatt működik. Kistérségi szinten 2011. decemberében fejlesztést hajtottak végre: a 265 db jelzőkészülék 305 db-ra kiegészült, melyből 52 db orosházi klienseknél lett kihelyezve. Ez az állapot azóta is változatlanul fennáll.

Közben egyre több kérelem érkezik a szolgáltatás igénybe vételére. Várólistán jelenleg 54 orosházi kérelmezőt tartanak nyilván.

Az igénylőknél a krízishelyzetek előfordulásának nagyobb a valószínűsége, e szolgáltatás mással nem pótolható, ezért a teljesítés mihamarabb indokolt lenne.

2.4. Családsegítés (Orosháza, Hajnal u. 1.)

Kötelező szolgáltatás. Középpontjában a család, az egyén és a különböző közösségi csoportok állnak. Hozzájárul ezek jólétéhez, fejlődéséhez, a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

Speciális szolgáltatást nyújt az adóssághoz köztartozásokkal küzdők, a fogyatékosok, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémákkal küzdők és családjuk részére, elősegítik a hajléktalanok ellátáshoz jutását, az adományok célba juttatását. Tájékoztatást ad a szociális, a családtámogatási és társadalombiztosítási ellátások formáiról és a hozzájutás módjairól. Komplex családgondozást végez: a család konfliktusos viszonyainak rendezését elősegítő, folyamatos kapcsolattartást tart fent.

2015. március 1-ig szolgáltatást nyújtottak az együttműködésre kötelezett, rendszeres szociális segítségben részesülő tartós munkanélküliek számára.

Az ellátás biztosítása 2012. évben az Orosházi Kistérség Többcélú Társulásának fenntartásába került.

2012. évben 3678, 2013. évben 2866, 2014. évben 2399 esetben jártak el. A csökkenő esetszám oka a tartós munkanélküliekkel való együttműködés változásában és az adományok szűkülésében keresendő.

Orosházán a családsegítés és a gyermekjóléti szolgálat egyesített szervezetben működik már korábbról, de mára már központi jogszabály is előírja e tevékenységek egy szervezetben való ellátását. A módosítás eredményeként a szervezeti forma is a családon belüli krízishelyzetek komplex kezelhetőségét szolgálja a családtagok státuszától és életkorától függetlenül, remélve a beavatkozás hatékonyságának növekedését.

2.5. Tanyagondnoki szolgálat (Orosháza, Iglói u. 7.)

A külterületi lakott helyeken végzi az egyes kötelező alapellátási feladatokat. Cél: a települési hátrányok csökkentése, az életfeltételek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése, a helyi társadalom közösséggé fejlesztése.

Az ellátottak önként keresik fel a szolgálatot, vagy jelzőrendszer által kerülnek kapcsolatba.

A külterületen élő lakosok főbb problémái:

- magány, személyes kapcsolatok hiánya,
- alacsony iskolázottság, szakképzetlenség
- munkanélküliség
- alacsony jövedelmek, megélhetési problémák
- elszigetelődés
- hiányos vagy gyér infrastrukturális ellátottság

A 2 db tanyagondnoki szolgálat által ellátott településrészek:

Kiscsákó, Monori ugarok, Bónumi tanyák, Gyökeresi tanyák, Alsótanyák, Felsőtanyák, Északi sor, Székácsföldek, Tomcsányi dűlő, Csorvási oldal, HosszúSORI ugarok, Szikhát tanya, Tatársánc tanya, Községporta, Kakasszék tanya, Héthalmi tanya, Forgácsrészi tanya, Tót tanyák, Szénási oldal, FelsőSÓS tanyák, Virágosdűlő, Alsósós tanyák, Kishegy, Külsőmonor, Belsőmonor, Külső hosszúSOR, Belső hosszúSOR, Orosházi pusztA, Gyopárosi ugarok.

Ezeken a területeken az I. és II. szolgálat által ellátásban részesült 2012. évben 169 fő, 2013. évben 169 fő, 2014. évben 181 fő. A kiegyenlített, majd emelkedő adatok az igények folyamatos fennállását, az elégedettséget és a bizalmat mutatják.

A szolgáltató megkülönböztetett figyelmet fordít a távoli Kiscsákó lakosaira, akik alapvető szükségleteik kielégítésében is hiányt szenvednek a bolt bezárása miatt. 2013. augusztus óta a tanyagondnok heti két alkalommal bevásárol az ott élő igénylőknek.

A két tanyagondnoki szolgálat működési engedélye határozatlan idejű.

Az Öreg Tölgy Klubhoz csatolt telephelyen működnek. A szolgálatok dologi feltételei javultak terepjáró gépkocsi vásárlása által.

A járművek jó műszaki feltételeinek folyamatos fenntartása gondosságot, anyagi ráfordítást, és a működtetésük pedig jelentős költséget igényel, amelyek meghatározóak a mindenkori forrás tervezésénél.

A szolgáltatások dologi feltételeinek további javítása érdekében szükséges eszközvásárlás: vérnyomásmérők és számítógép vásárlása.

2.6. Idősek és Demensek nappali ellátása

Kötelező ellátás. Intézményes keretek között a saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló idős korúak számára biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, egészségügyi ellátásra, társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Az ESZK idős/demensek nappali ellátásának mutatói Orosházán

Év	Engedélyezett férőhely szám	Idős ellátottak száma	Idős demens ellátottak száma	Kihasznátság %
2012. 12. 31.	115	75	-	65
2013. 12. 31.	115	65	26	79
2014. 12. 31.	115	62	26	77

(Forrás: ESZK)

Orosházán 4 telephelyen működik idősök klubja:

- Öreg Tölgy Idősök Klubja: Oh. Iglói u. 7. - férőhely: 30 fő
- Reménység Idősök Klubja: Oh. Lórántffy u. 35. - férőhely: 30 fő
- Gyöngyvirág Idősök Klubja: Oh. Székács J. u. 3. - férőhely: 30 fő

- **Őszirózsa Idősek Klubja:** Oh. Kiss Ernő u. 19. - férőhely: 25 fő

Működési engedélyeik határozatlan idejűek, melyek 2012. évben kiegészültek a demens személyek nappali ellátásával.

A nappali ellátás kihasználtsági mutatói javítást igényelnek. Ennek érdekében a klubok szakmai programjai változatos programkínálattal teszik vonzóvá a szolgáltatást és nyílt napokat tartanak. Az ellátottak körét hivatott bővíteni a demens személyek nappali ellátása. 2015. évben bevezették az érdeklődők ingyenes szállítását otthonuk és a klub között, mert sokan a távolság, az életkoruk vagy egészségi állapotuk miatt nem tudtak eljutni az intézménybe. Az ESZK igyekszik lehetősége szerint a dologi feltételeket is javítani.

Az ESZK intézményei mellett a város szervezett nyugdíjas közösségeiben, közösségi házaiban az aktív részvétel lehetősége alternatívát kínál a magány oldására, a társas kapcsolatok létesítésére. Sok idős ember él a civil szervezetek által kínált lehetőséggel

Az Szt. szerinti idősök nappali ellátása évek óta folyik az egyházi fenntartású Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálatnál is szinte teljes kihasználtsággal.

A nappali ellátások minőségi színvonalának megőrzése érdekében az alábbi dologi feltételek biztosítása kívánatos:

- *Gyöngyvirág Klub: számítógép a klubtagoknak, fedett átjáró a klubszoba és az étkező között, külön férfi és női mosdó, nyílászárók cseréje, fedett kerékpártároló kialakítása*
- *Öreg Tölgy Klub: fedett kerékpártároló kialakítása, nyílászárók korszerűsítése, elavult mosógép cseréje, nagy képernyős tv beszerzése (a régi kis képernyős tv-t nem látják az idősök)*
- *Őszirózsa Klub: fedett kerékpártároló kialakítása, akadálymentesítés kapaszkodók felszerelésével.*

2.7. Fogytékosok nappali ellátása - Vadvirág Esély Klub (Orosháza, Október 6. u. 39.)

Kötelező szolgáltatás. A klub középsúlyos, értelmileg akadályozott 16. életévet betöltött, önkiszolgálásra részben képes személyek számára biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, étkezésre, meglévő képességeik szinten tartására, képességeik fejlesztésére.

Jelenleg az ellátottak átlagéletkora 30 év feletti (többségük 31 és 45 év közötti).

A klub működési engedélye határozatlan idejű. Személyi és dologi feltételei biztosítottak, tárgyi feltételeit tekintve kiemelkedő. Dolgozói létszám: 6 fő szakképzett dolgozó. Férőhelyszám: 35 fő.

Ellátottjainak száma az év utolsó napján 2012. évben 34 fő, 2013. évben 31 fő, 2014. évben 34 fő. A legutóbbi adat szerint a férőhely-kihasználtság 74 %.

A fentiek alapján az ellátottak életkorából következik, hogy a róluk gondoskodó szülők korosodó, egyre több betegséggel küszködő emberek.

A szülők évek óta kérik, hogy az önkormányzat hozza létre a tartós bentlakást, ápolást és gondozást nyújtó lakóotthont a fogyatékosok számára, hogyha már nem tudnak helytállni gyermekeik mellett, akkor biztonságos és speciális szükségleteiknek megfelelő körülmények között helyezhessék el őket. A kérés megalapozottnak tekinthető.

A klub továbbra is elsődleges feladatnak tekinti fogyatékos tagjai integrációjának elősegítését, a „másság” elfogadtatását az esélyegyenlőség érdekében. A célját különböző helyszíneken szervezett programokon keresztül kívánja elérni, pl.: osztályfőnöki órán, diákzenekarban, vendéglátó helyiségben. A jövőben is megszervezik a hagyományos Aranymasni Találkozót és a Jótékonysági Bált.

2.8. Szociális foglalkoztatás

A fogyatékosok nappali ellátása keretében szociális foglalkoztatás valósul meg munka-rehabilitációs foglalkoztatás formájában az egyéni gondozási, fejlesztési tervben foglaltak szerint, az ellátott meglévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően. A foglalkoztatás napi 6, heti 30 órában történik az egyénhez igazodóan, szakértői vélemény figyelembe vételével.

A munka ellenértéke a munka-rehabilitációs díj, amelynek havi összege nem lehet kevesebb a minimálbér 30 %-ánál. Az ellátottak keresete – részbeni gondoskodás önmagukról - többek esetében szinte nélkülözhetetlen segítség családjuknak.

2012. évtől a foglalkoztatás tárgyi feltételeiben fejlesztésre került sor, valamint a foglalkoztatottak létszáma 23 főről 26 főre bővült, 2014. év végén 25 fő volt. Tevékenységük: konyhai kisegítő, kisegítő adminisztrátor, parkgondozó, mosodai kisegítő, kisegítő takarító, portaszolgálat. Működési engedély alapján a tevékenységi kör bővült az alábbiakkal: táskafélék, szíjzat gyártása; háztartás termék-előállítása, szolgáltatása saját fogyasztásra, valamint a foglalkoztatás helyszíne is bővült: a Vadvirág Esély Klubon kívül az ESZK telephelyein is végeznek munka-rehabilitációs tevékenységet az ellátottak.

A szociális foglalkoztatás alapjait központi jogszabály teremtette meg, a költségvetési törvény biztosítja a forrását, melyhez – és a működés lehetőségéhez – pályázati úton lehet hozzájutni. A nyertes befogadása határozott idejű.

A szociális foglalkoztatás kedvező tapasztalatai alapján - a jövőt tekintve – a foglalkoztatás fenntartására irányuló, a mindenkori lehetőségeket kihasználó álláspontot célszerű elfoglalni, de alkalmazkodni kell a központi jogszabályváltozásokhoz.

Az intézmény szükségesnek tartja a szociális foglalkoztatás révén készült termékek értékesítésének bővítését.

2.9. Pszichiátriai és Szenvedélybetegek nappali ellátása – Fordulat és Harmónia Klub (Orosháza, Kettőssánc tér 10.)

Kötelező szolgáltatások a nappali ellátások körében. Az Arany Évek Gondozóház 2014-re történő megszüntetése következtében megüresedett telephely ad otthont a két új szolgáltatásnak, megfelelő felújítást követően 2014. augusztus 1-től. A

telephely több funkcióra alkalmas: közösségi együttlétre, munkavégzésre, kreatív foglalkozásra, szabadidős foglalkozás lebonyolítására, pihenésre és tisztálkodásra.

A szolgáltatásokat azok a személyek vehetik igénybe, akik pszichiátriai illetve szenvedélybetegséggel küzdenek. A nappali ellátás célja: elősegíteni az ellátást igénybevevő öntevékenységet, önsegítését, valamint a társadalomba, saját környezetébe való visszailleszkedését megfelelő programok biztosításával. Igény szerint térítésmentes étkezést biztosít. A szolgáltatás nyitott és minden érdeklődő számára hozzáférhető.

Cél és feladat a jobb kihasználtság elérése. Eszköze a programkínálat növelése, rendezvények szervezése a széleskörű ismertség eléréséért, bemutatni a szakmai tevékenységet és a klubéletnek az összetartó, gyógyító erejét.

Ugyancsak a szenvedélybetegek részére, de a megelőzésre helyezve a hangsúlyt, a *MI-ÉRTÜNK* Prevenációs és Segítő Egyesület fenntartja és működteti a *MI-ÉRTÜNK* Kontakt Pont telephelyét. Ez a szolgálat 2008. évben kezdett alacsonyküszöbű ellátást nyújtani a 14-40 éves korú célcsoport számára a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzésére Orosházán, de némi hiánypótló szerepet is betöltött az új nappali ellátások megszervezéséig. A létrejött klubokkal felvették a kapcsolatot és rendszeres a véleménycsere.

A szolgáltatás tartalma: bulisegély, információ nyújtás, megkereső tevékenység, pszichoszociális intervenció, drop-in. Megjelennek egészségügyi intézményekben, iskolákban, ifjúsági szórakozóhelyeken és rendezvényeken. 2013. évben 4898, 2014. évben 4341 kontakt létesítésére került sor.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, anonim és ingyenes.

Az önkormányzat ezt a tevékenységet elismeri és azzal támogatja, hogy részükre telephelyet biztosít az Orosháza, Október 6. u. 33-35. szám alatt.

2.10. Nappali melegedő (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

Kötelező szolgáltatás. A hajléktalanokat látja el, akik életvitelszerűen közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségekben töltik mindennapjaikat.

A nappali melegedő része annak a hajléktalanokat ellátó komplexumnak, amely TIOP pályázati forrásból megújult és kibővült, majd 2010. október 29.-én átadásra került.

A nappali melegedő 8-16 óráig tart nyitva. Igénybe vétele ingyenes.

Lehetőséget nyújt közösségi együttlétre, pihenésre, tisztálkodásra, mosásra, főzésre, étel elfogyasztására. Pályázatból, adományból évek óta sikerült hideg ételmezt is biztosítani naponta a rászorulóknak.

A pályázati lehetőségeket az intézmény maximálisan kihasználja a kliensek jobb ellátása érdekében. A pályázást a jövőben is célszerű folytatni!

Működési engedélye határozatlan idejű.

Férőhelyszám: 36 fő.

A melegebb hónapokban a nappali melegedő kihasználtsága csekély, a téli hónapokban viszont teljes: az év utolsó napján az ellátottak száma 2012. évben 41 fő, 2013. évben 35 fő, 2014. évben 29 fő volt.

3. Átmeneti ellátások

3.1. Éjjeli menedékhely (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

Önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését biztosító szolgáltatás.

Férőhelyszám: 26 fő.

Az ellátást ingyenesen, délután 16 és reggel 8 óra között lehet igénybe venni. Krízishelyzetben matracok segítségével több igénylő is elhelyezhető ideiglenesen. Szükség esetén mindenkit be tudnak fogadni, segítséget kérő ember nem marad az utcán, ha a közösségi együttélési szabályokat betartja. Az igénybe vétel a téli időszakban jelentősen megnő.

Az év utolsó napján az ellátást igénybe vevők száma: 2012. évben 24 fő, 2013. évben 30 fő, 2014. évben 26 fő.

Működési engedélye határozatlan idejű.

3.2. Hajléktalanok átmeneti szállása (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

Azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik életvitelszerű szálláshasználat és szociális munka segítségével képesek önellátásra.

A szolgáltatás napi 24 óra tartózkodást biztosít egy évig (esetenként + 1 évig) . A szolgáltatásért mindenkor a képviselő-testület által meghatározott térítési díjat kell megfizetni. A lakhatás biztonsága és a higiénés szolgáltatások igénybe vétele lehetőséget nyújt arra, hogy a hajléktalan személy visszakerülhessen a munka világába, a társadalomba.

A dolgozók részéről komoly szociális munka folyik az ellátottak körében, hogy segítsék őket visszakerülni és beilleszkedni a társadalomba. A cél a munkahely és a lakhatás.

Férőhelyszám 14 fő.

Az év utolsó napján az ellátottak száma 2012. évben 10 fő, 2013. évben 12 fő, 2014. évben 14 fő. Jelenleg nincs felvételre várakozó, az igényeket ki tudták elégíteni.

A hajléktalanok ellátásában a dolgozói létszám 2012. évben 7 fő szakképzett dolgozó, 2014. év végén 8 fő szakképzett dolgozó és 1 fő takarító.

A szolgáltatás működési engedélye határozatlan idejű.

4. Tartós bentlakást nyújtó ellátás

Az önkormányzat önként vállalta az idősothtoni ellátás fenntartását.

Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkezéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, meghatározott egészségügyi ellátásáról és lakhatásáról ápolást, gondozást nyújtó intézményben gondoskodnak.

Orosházán két idősek otthona működik az ESZK keretében.

Ezekben elsősorban az időskorúak, de gondozási szükségletük alapján a 18. életévet betöltött, betegség vagy fogyatékosság miatt önmagukról gondoskodni nem képes személyek is elláthatók.

Külön gondozási egységben kapnak állapotuknak megfelelő ellátást a demens személyek.

A felülvizsgálati időszakban a szolgáltatási önkormányzati rendelet módosítása során bevezetésre került az új ellátottak esetében a belépési hozzájárulás, amely forráslehetőség az intézmény működőképességének fenntartásához és megújításához. A térítési díjak emelése ugyancsak a szolgáltatás színvonalának megőrzését szolgálja.

4.1. Ezüst Fenyő Idősek Otthona (Orosháza, Táncsics u. 8.)

Ez a telephely 2005. május óta teljes körű szolgáltatást nyújt elsősorban idős emberek számára.

Négy lakószinten 74 férőhelyen egy, két és kétszer két ágyas, fürdővel, vécével ellátott szobákban kapnak elhelyezést.

2005.05.01-i nyitása óta csaknem mindig 100%-os kihasználtságú. Jelenleg 14 kérelmező van várólistán (9 nő, 5 férfi). Várhatóan egy éven belül be tudnak kerülni az otthonba, ha a változás üteme a tavalyihoz hasonló (2014. évben 15 új ellátottat tudtak felvenni).

A bentlakók száma az év utolsó napján a felülvizsgálati időszakra visszatekintve: 2012. évben 73 fő, 2013. évben 79 fő, 2014. évben 73 fő.

A 2014. évi adat szerint a lakók átlagéletkora 79 év.

A nemek szerinti összetétel: 81 % nő, 19 % férfi.

Az ellátottak 60 %-a folyamatos gondozói segítséget igényelt az önellátó képesség csökkenése vagy teljes hiánya miatt. Az elmúlt évekhez képest jelentősen csökkent az intézményi keretek között önellátó ellátottak száma és nőtt az önellátásra részben képes és képtelen ellátottak aránya.

E telephelyen 32 fő áll alkalmazásban. Ez a dolgozói létszám 8 fővel több, mint az elmúlt felülvizsgálati időszakban. A dolgozók az alapfeladatok ellátásán túl egyéb szolgáltatásokat is nyújtanak vagy szerveznek, ilyenek pl.: ingyenes vizsgálatok, fodrász, gyógytorna, süteményárúsítás, szabadidős programok.

A dologi feltételeket illetően a napi feladatok végrehajtása során ismerhetők fel azok a problémák, amelyek megszüntetésével jelentősen nő az ellátottak komfortérzete, biztonsága és javul a gondozási feladatellátás.

Megoldás keresendő az alábbi problémákra:

- lakószoba kicsi, nem helyezhető el elegendő ruhatárolásra alkalmas bútor,
- a fürdőben nincs padlóösszefolyó, ezért balesetveszély van a padozaton összegyűlő víz miatt,
- a magas peremű zuhanytálcák nehézséget okoznak az időseknek fürdéskor,
- a fürdőben hiányoznak a biztonságot nyújtó kapaszkodók,
- a központi fürdőbe speciális fürdető kocsi szükséges a fekvőbetegek és a mozgáskorlátozottak fürdetéséhez,
- előtető hiányában a főbejárat balesetveszélyes csapadékos időben,
- a lift kicsi fekvő beteg szállításához,
- a lift jelenlegi ajtózára miatt gyakran rácsukódik az ellátottra, fényfüggönyös megoldás volna célszerű,
- az amortizáció következményeinek felszámolása: sérült burkolatok, elszíneződött függönyök, sérült berendezések, elöregedett csúszásgátlók és zuhanyfüggönyök, megrongálódott járdák, rozsdás kerítés, elöregedett kerti bútorok, instabil bejáratú ajtók és elvesztett hőszigetelő funkció, eldeformálódott műanyag nyílászárók, világítótestek elöregedése, a kazán megbízhatatlan működése.

Az intézmény működési engedélye határozatlan idejű.

4.2. Platán Idősek Otthona (Orosháza, Teréz u. 14.)

Ez a telephely egyben az ESZK székhelye is, azaz itt végzik az egész integrált intézményre kiterjedő ügyintézkést és igazgatási tevékenységet. Az ellátottak számára két, három és négy ágyas szobákban, három szinten, szintenként a szükséges kiszolgáló és szociális helyiségekkel teljes körű ellátást nyújt. Az épület adottságaiból eredően közös fürdőszobák és mosdók állnak a lakók rendelkezésére.

A férőhelyek száma a korábbi 167 főről 150 főre lett lecsökkentve 2012. évben. Eredményeként a lakók elhelyezése kényelmesebbé vált és a határozatlan idejű működési engedély dologi és személyi feltételei is bekövetkeztek.

Az intézmény folyamatosan 100%-os, illetve az feletti kihasználtsággal működik.

Jelenleg 13 kérelmező van várólistán (7 nő, 6 férfi). Várhatóan féléven belül be tudnak kerülni az otthonba, ha a mozgás üteme a tavalyihoz hasonló (2014. évben 30 új ellátottat tudtak felvenni).

Ellátotti létszáma az év utolsó napján 2012. évben 157 fő, 2013. évben 151 fő, 2014. évben 150 fő.

A 2014. évi adat szerint az ellátottak átlagéletkora 75 év.

A nemek szerinti összetétel: 67 % nő, 33 % férfi.

Az ellátottak megoszlása önellátási képességük szerint: 29 % önellátó, 41 % önellátásra részben képes, 30 % önellátásra képtelen.

Dolgozói létszám: 58,5 fő, amely 10 fővel több az előző felülvizsgálati időszakhoz képest.

A dolgozók az alapfeladatokon túl ellátott és szervezett tevékenységei megegyeznek az Ezüst Fenyő Otthon esetében ismertett szolgáltatásokkal. A Platán Idősek Otthonában hétköznap büfé áll a lakók rendelkezésére.

A tárgyi feltételek teljes körű megújítása évek óta elhatározott, de a forrásteremtés pályázat útján még nem járt eredménnyel. Szerény előrehaladás, hogy adományból sikerült egy fürdőszobát teljesen felújítani és egy irodafalat szigetelni, valamint megkezdődött a lakószobák és közösségi helyiségek festése.

Felújítás és csere szükséges az alábbiak szerint:

- régi bútorzat cseréje,
- udvari járdák javítása,
- nyílászárók cseréje,
- az épület külső vakolása, hőszigetelése,
- eszközök cseréje, bővítése,
- melegvíz-ellátás megoldása a régi szárnyban,
- kazánok cseréje,
- demens szárny kialakítása.

5. Szolgáltató Egység (Orosháza, Teréz u. 14.)

Az integrált intézményben a szolgáltatások háttértevékenységét – élelmezés, üzemeltetés, gazdálkodás - a Szolgáltató Egység látja el. Ide sorolható a központi iroda és a főzőkonyha (központi konyha, bölcsődei konyha).

A központi konyha kapacitásának jobb kihasználása érdekében 2012. évben belső átalakítás történt, majd 2014. évben a konyhai eszközök nagy része megújításra került. A főzőkonyha az ESZK telephelyein és a központi rendezvényeken szolgált.

Feladat a gépek, eszközök működőképességének mindennapi fenntartása, a higiénés feltételek folyamatos biztosítása, egészséges ételek előállítása.

6. A gyermekjóléti ellátások

Az Szt.-nek nem tárgya a gyermekellátás szabályozása, ebből következően a szociális szolgáltatástervezési koncepciónak sem kell, hogy része legyen. A legnagyobb orosházi szociális szolgáltató szervezet részeként viszont, a teljesség igényével itt is említést érdemel az ESZK integrációjában működő bölcsőde.

További érv az, hogy a családok életkörülményeinek alakulását, közérzetét, szociális helyzetét végső soron meghatározza, hogy tudnak-e lakóhelyükön olyan gyermekellátást igénybe venni, amelyek pl. elősegítik a munka világába történő visszatérést, képzésen való részvételt, idős hozzátartozó ápolását, stb. A komplex szemlélet alapján megközelítve viszont a gyermekellátás további formáit is érinteni kell, elsősorban az önkormányzat közreműködésével – kistérségi intézményfenntartó társulás tagjaként vagy ellátási szerződés révén - megvalósuló szolgáltatásokat, de a piaci szereplők sem elhanyagolhatóak.

6.1. Kisharang Bölcsőde (Orosháza, Zöldfa u. 8-10.)

2005. május 1.-jétől az ESZK-hez lett integrálva gazdaságossági megfontolásból, de a teljes szakmai önállóságát megőrizte.

Napos bölcsőde, mely nemrég még 60 férőhelyen, a 2012/13. évi felújítást követően már 76 férőhelyen biztosít 0-3 éves, esetenként 3 éven felüli orosházi gyermekek számára nappali ellátást.

A bölcsőde felvállalja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását. Utóbbiak nevelése is integrált csoportban történik.

Az életkori megoszlás tekintetében 2013. évhez képest változás történt. Beírtak egy év alatti gyermekeket is, illetve a GYED extra bevezetésével megemelkedett az 1-2 év közötti gyermekek száma. 2014. évben mindkét félévben csecsemő csoport indítására is sor került, amelyre évek óta nem volt példa.

Az alapfeladaton túl – főként a bölcsődei ellátásban nem részesülők számára - családtámogatási szolgáltatásokat nyújt, ezek: fejlesztő és egyéb játékkölcsönzés, időszakos gyermekfelügyelet, játszóház igénybe vétele, „sószoba” terápiás hatása.

A bölcsőde a szülők igényeihez igazodva egész évben nyitva tart, szünidő nélkül.

Az ellátás és foglalkozás 7 csoportszobában történik, csoportlétszám 7-12 fő.

A bölcsődében az EU-s forrásból megvalósult felújítás és korszerűsítés eredménye a nagyobb férőhelyszám mellett a feladathoz igazodó optimális dologi feltételek létrejötte: a megújult csoportszobák, tágas közösségi tér, modern orvosi rendelő, korszerű iroda és informatikai rendszer, szociális helyiség, főző- és teakonyha, a családtámogatási szolgáltatások munkaszínterei; külön épületben a kiszolgáló helyiségek, mosoda, kukamosó; az egész épületre kiterjedő modern gépészeti technológia, hőszigetelés, fűtőkorszerűsítés, a nyílászárók cseréje. Megújultak a játékok és a fejlesztőeszközök, felfrissült az udvar és a zöldfelület.

A bölcsőde működési engedélye határozatlan időre szól.

Dolgozói létszáma 12 főről 14 főre emelkedett a férőhelyek bővülése miatt.

A Kisharang Bölcsőde igénybevételi adatai Orosházán

Év	Engedélyezett férőhely szám	Ellátott gyermekek száma	Kihasználtság %
2012. dec. 31.	60	42	70
2013. dec. 31.	76	64	76
2014. dec. 31.	76	66	87

(Forrás:ESZK)

6.2. Gyermekjóléti szolgáltatás (Orosháza Hajnal u 1.)

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését és az utógondozást.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatát 2012. évben az ellátórendszerben végrehajtott szervezeti átalakítás eredményeként létrejött Orosházi Kistérség Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat szakmai egysége látja el.

Működési engedélye határozatlan idejű.

Orosházán 6 családgondozó látja el a feladatot, közülük 4 fő teljes munkaidős, 2 fő részmunkaidős. Tevékenységüket jogász, pszichológus és fejlesztőpedagógus segíti.

Alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai:

S. sz.	A veszélyeztetettség főbb okai	Kezelt problémák száma		Ellátott gyermekek a fő probléma szerint	
		2013	2014	2013	2014
1	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	182	207	86	69
2	Gyermeknevelési	95	102	23	20
3	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	57	47	9	13
4	Magatartászavar, teljesítményzavar	89	99	32	25
5	Családi konfliktus (szülők egymás közötti, szülő-gyermek közötti)	48	52	13	24
6	Szülők vagy család életvitele	102	132	41	37
7	Szülői elhanyagolás	86	93	25	46
8	Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	5	10	2	4
9	Fogyatékoság, retardáció	13	9	3	5
10	Szenvedélybetegségek	31	27	3	7
11	Összesen	708	778	237	250

(Forrás: 2014. évi gyermekvédelmi beszámoló K.t.-ülésen)

Az alapfeladaton túl négy speciális feladatot is ellát folyamatosan: utcai szociális munka a 18 év alatti személyek részére, kórházi szociális munka, készenléti szolgálat, kapcsolattartási ügyelet. Részt vesznek a Kábítószer Egyeztető Fórum munkájában.

Kiemelt fontossággal foglalkoznak a hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok problémáival, személyiségfejlesztésükkel, az esélyegyenlőségük biztosításának és társadalmi beilleszkedésüknek elősegítésével.

Feladatai közé tartozik a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése és tevékenységének összehangolása.

Az intézménynek minden évben kiemelkedő szerepe van a nyári gyermekétkeztetés megszervezésében és megvalósításában, hátrányos helyzetű gyermekek táboroztatásában.

6.3. Családok átmeneti otthona (Orosháza, Mikszáth K. u. 2.)

Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől. A gyermekjóléti szolgálattal együttműködve közreműködik az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében. Az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt.

Orosházán fenntartója a *Magyar Ökumenikus Segélyszervezet*. Az önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján fogadják be és látják el az orosházi rászoruló családokat. A finanszírozásban való részvétel arányos a mindenkor orosházi ellátottak számával.

Pályázat nyerteseként a fenntartó jelentős felújítást és korszerűsítést hajtott végre az intézményben.

Működési engedélye határozatlan időre szól.

Az önkormányzatot a családok átmeneti elhelyezése vonatkozásában nem terheli törvényi ellátási kötelezettség (harmincezer lakosság szám feletti településeken kötelező). Ennek ellenére indokolt és javasolt az ellátási szerződés további fenntartása a szolgáltatásra mindaddig, míg a családon belüli erőszak előfordulásával tényként kell számolni.

6.4. Családi napközik - Csibészke (Orosháza, Kiss Ernő u. 16.), Aprajfalva (Orosháza, Thék E. u. 5.), Lurkó-Kuckó (Orosháza, Szőlő krt. 34.)

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító családi napközik *piaci szereplők: vállalkozók, gazdasági társaság* szervezésében és fenntartásában működnek. A legkisebbek ellátására nyújtanak alternatívát, a bölcsőde helyett vehetők igénybe. A családi napközik a bölcsődénél jóval kisebb férőhelyszámmal rendelkeznek – egy-egy napközi 7 férőhelyes - a rájuk vonatkozó szabályok alapján, ezért egy-egy gyermekre nagyobb gondozói kapacitás jut, sajátos igényeiket jobban ki tudják elégíteni. A szolgáltatást családias, jól felszerelt, inger-gazdag környezetben végzik. Nyitva tartás tekintetében a szülők programjaihoz könnyebben, rugalmasabban tudnak igazodni. Van olyan szolgáltató, aki a gyermek intézménybe és haza szállításáról is gondoskodik.

A többletszolgáltatás a bölcsődéhez képest a térítési díjban is megjelenik, de a városban és a kistérségben jelen lévő ilyen irányú – „vásárlóerővel” is rendelkező – igényeket férőhelyeiken ki is tudják elégíteni. Ezzel a szolgáltatási formával a város ellátása színesedik, teljesebbé válik.

VI.

Az önkormányzat és az Egységes Szociális Központ szintjén jelentkező szabályozási és ellátás-fejlesztési feladatok, elképzelések

1. Az Önkormányzat jogszabályalkotó tevékenységét érintő feladatok

1.1. A társadalmi, gazdasági környezet folyamatos változása érinti a szociálpolitikát, amelynek következménye a Szt. és más szociális központi jogszabályok gyakori módosítása. A módosítások általában szükségessé teszik a helyi önkormányzat vonatkozó végrehajtási rendeleteinek is a felülvizsgálatát és módosítását. Mindenkor figyelemmel kell kísérni, hogy a rendeletbe foglalt feltételek megfelelően szolgálják-e a segélyezési célt és elérik-e a rászorult személyeket.

Ez a feladat az alábbi tárgyakban alkotott önkormányzati rendeleteket érinti:

- a pénzbeli és természetbeni ellátásokról,
- a szociális szolgáltatásokról,
- a gyermekek ellátásáról,
- az egyes szociális ellátások feltételeként a lakókörnyezet rendezettségének biztosításáról szóló jogszabályok.

1.2. Az önkormányzat a helyi szükségletek és igények kielégítésére *saját forrásai terhére önként vállalta és fenntartja az időskorúak segítésére a települési támogatás keretében terhére a személyszállítási díjtámogatást.* A jelenlegi tapasztalatok alapján ezt a juttatást igénylik a rászorultak, ezért biztosítása továbbra is indokolt.

- 1.3. Az önkormányzat korábban is vállalta és továbbra is fenntartja a *temetési költségeket viselő személyek támogatását*. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a temetési települési támogatás rendeletben szabályozott összegét és annak viszonyulását a temetési költségek változásához. A támogatás összegét indokolt emelni a szolgáltatás költségeinek jelentősebb változása esetén.
- 1.4. A gyógyszer-kiváltás települési támogatás, a temetési települési támogatás és az adósságkezelési célú települési támogatás feltételeit célszerű újragondolni, hogy a támogatáshoz többen hozzájuthassanak.

A szabályozás körében felsorolt feladatokat értelemszerűen a mindenkori szükség és lehetőség szerint mutatkozó határidőben kell ütemezni és megoldani.

2. Az Önkormányzat intézményfenntartó tevékenységét érintő, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti intézmények szintjén jelentkező feladatok

2.1. Az Egységes Szociális Központ dologi feltételeinek minősége, működőképességének megőrzése érdekében szükséges feladatok

2.1.1. Platán Idősek Otthona (Orosháza, Teréz u. 14.)

Felújítás és csere szükséges az alábbiak szerint:

- régi bútorzat cseréje,
- udvari járdák javítása,
- nyílászárók cseréje,
- az épület külső vakolása, hőszigetelése,
- eszközök cseréje, bővítése,
- melegvíz-ellátás megoldása a régi szárnyban,
- kazánok cseréje,
- demens szárny kialakítása.

Ezen feladatok megoldásához a forrás biztosítás legcélszerűbb módja pályázati lehetőség kihasználása. Ezért az ilyen célú pályázatfigyelést folyamatossá kell tenni, és az adandó lehetőséggel élni kell. Hasznosítható az új ellátottaktól befolyó belépési hozzájárulás, illetve az esetleges adományok.

2.1.2. Ezüst Fenyő Idősek Otthona (Orosháza, Táncsics u. 8.)

Megoldás keresendő az alábbi problémákra:

- lakószoba kicsi, nem helyezhető el elegendő ruhatárolásra alkalmas bútor,
- a fürdőben nincs padlóösszefolyó, ezért balesetveszély van a padozaton összegyűlő víz miatt,
- a magas peremű zuhanytálcák nehézséget okoznak az időseknek fürdéskor,
- a fürdőben hiányoznak a biztonságot nyújtó kapaszkodók,
- a központi fürdőbe speciális fürdető kocsi szükséges a fekvőbetegek és a mozgáskorlátozottak fürdetéséhez,
- előtető hiányában a főbejárat balesetveszélyes csapadékos időben,
- a lift kicsi fekvő beteg szállításához,
- a lift jelenlegi ajtózára miatt gyakran rácsukodik az ellátottra, fényfüggönyös megoldás volna célszerű,

- az amortizáció következményeinek felszámolása: sérült burkolatok, elszíneződött függönyök, sérült berendezések, előregedett csúszásgátlók és zuhanyfüggönyök, megrongálódott járdák, rozsdás kerítés, előregedett kerti bútorok, instabil bejárati ajtók és elvesztett hőszigetelő funkció, eldeformálódott műanyag nyílászárók, világítótestek előregedése, a kazán megbízhatatlan működése.

A hibák, hiányosságok megoldásához ugyancsak pályázati lehetőségeket kellene felkutatni és igénybe venni. Hasznosítható az új ellátottaktól befolyó belépési hozzájárulás, illetve az esetleges adományok.

2.1.4. Öreg Tölgy Idősek Klubja (Orosháza, Iglói u. 7.)

- fedett kerékpártároló kialakítása,
- nyílászárók korszerűsítése,
- elavult mosógép cseréje,
- nagy képernyős tv beszerzése (a régi kis képernyős tv-t nem látják az idősek)

A kisebb munkák elvégzésének forrása intézményi megtakarítás lehet, de a költségesebbek csak pályázati forrásból valósulhatnak meg.

2.1.5. Gyöngyvirág Idősek Klubja (Orosháza, Székács J. u. 3.)

- számítógép a klubtagoknak,
- fedett átjáró a klubszoba és az étkező között,
- külön férfi és női mosdó,
- nyílászárók cseréje,
- fedett kerékpártároló kialakítása

A kisebb munkák elvégzésének forrása intézményi megtakarítás lehet, de a költségesebbek csak pályázati forrásból valósulhatnak meg.

2.1.6. Őszirózsa Idősek Klubja (Orosháza, Kiss E. u. 19.)

- fedett kerékpártároló kialakítása,
- akadálymentesítés kapaszkodók felszerelésével.

A kisebb munkák elvégzésének forrása intézményi megtakarítás lehet, de a költségesebbek csak pályázati forrásból valósulhatnak meg.

2.1.7. Tanyagondnoki szolgálat (Orosháza, Iglói u. 7.)

- vérnyomásmérők vásárlása,
- számítógép beszerzése.

Forrása intézményi megtakarítás, pályázat vagy adomány.

2.1.8. Nappali melegedő

Az ellátottak részére hideg ételbiztosítása, főleg a téli időszakban.

Forrása pályázat vagy adomány.

3. Ellátási kötelezettséggel nem érintett szociális szolgáltatás bővítése, új szolgáltatás létrehozása

3.1. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A várólistán lévő orosházi igénylők jelzőkészülékkel történő ellátása.
Forrása: önkormányzati költségvetés.

3.2. Fogyatékosok lakóotthona

Olyan 8-12 fogyatékos személyt befogadó tartós bentlakásos intézmény, amely az ellátást igénybe vevők részére életkoruk, egészségi állapotuk és önellátásuk mértékének megfelelő ellátást biztosít.

A fogyatékosok nappali intézményének tagjai és szülei a jövőre nézve szükségesnek látják ezt az ellátást. Az ESZK keretei között kialakítható és működtethető.

A forrást pályázat útján kellene megteremteni. Az ESZK már 2013-2014. évre prognosztizálta a működtetés szükségességét. Pályázati kiírás hiányában ez a kérdés nem kerülhetett napirendre.

A probléma fontosságára tekintettel a fogyatékosok lakóotthonának létesítése, mint célkitűzés továbbra is fenntartandó. Mivel ellátási kötelezettség nem terheli az önkormányzatot és így prioritást nem élvez a létesítés, a saját erő előteremtésének erőfeszítése helyett változatlanul a pályázati forrás igénybe vételének van realitása, amennyiben erre lehetőség nyílik.

4. A feladatok összefoglalása

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió következő felülvizsgálatáig prioritást élvező feladatok:

- az integrált szociális intézményünk fenntartása és működőképességének megőrzése;
- a pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése és a részvétel mérlegelése az elavult, hibás dologi feltételek javítása, vagy a hiányzó pótlása, illetve megteremtése érdekében,
- a várólistán lévő orosházi igénylők jelzőkészülékkel történő ellátása.

A meglévő szolgáltatások bővítésének – kivéve: jelzőrendszeres házi segítségnyújtás - vagy új szociális szolgáltatás létrehozásának az előző rangsor teljesülése után vagy teljesülése mellett (pl. felújítást célzó pályázaton való részvételnek feltétele a kapacitásbővítés) van realitása.

VII.

Befejezés, egyéb információk

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió tartalmi követelményeit a Szt. 92. § (4) bekezdése határozta meg:

„(4) A koncepció tartalmazza különösen

- a) a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátotti formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.”

A koncepció elkészítése utáni további feladatok a Szt. 92. § (7) bekezdése szerint:

„(7) A szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményezteti az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi.”

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió felülvizsgálata során az egyes táblázatok, adatok mellett közölt forrásokon túl felhasználásra kerültek: Helyi Esélyegyenlőségi Program, az ESZK évenkénti képviselő-testületi beszámoló, az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda ESZK-ellenőrzésekről szóló tájékoztató, az ESZK telephelyeinek szakmai programjai, évenkénti képviselő-testületi beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról, Orosháza Város Településfejlesztési Konceptiójának, Integrált Településfejlesztési Stratégiájának és Településrendezési Eszközeinek Megalapozó Vizsgálata című munkaanyag.

Felhasznált jogszabályok:

- Magyarország Alaptörvénye
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a végrehajtására megalkotott központi jogszabályok
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a végrehajtására megalkotott központi jogszabályok
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény
- Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének alábbi rendeletei:

- A pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.25.) önkormányzati rendelet
- A szociális szolgáltatásokról szóló 10/2015. (III.31.) önkormányzati rendelet

- A gyermekek ellátásáról szóló 10/2014. (VI.26.) önkormányzati rendelet
- Az egyes szociális ellátások feltételeként a lakókörnyezet rendezettségének biztosításáról szóló 2/2012. (II.06.) önkormányzati rendelet
- Az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában működő szociális és gyermekjóléti intézmény által nyújtott szociális szolgáltatásokról szóló 4/2012. (VI.26.) önkormányzati rendelet

A koncepció felülvizsgálatát segítette:

az Egységes Szociális Központ helyzetértékelésével, a szociális szolgáltatások fejlesztési és bővítési elképzeléseivel, adatszolgáltatással Vaszkán Erzsébet igazgató

Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció 2015. melléklete

„Okirat száma: 159/2015. (VI.26.)

Alapító okirat

módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a alapján az Orosháza Város Önkormányzat Egységes Szociális Központ alapító okiratát a következők szerint adom ki:

1. A költségvetési szerv megnevezése, székhelye, telephelye

1.1. A költségvetési szerv

1.1.1. megnevezése: Orosháza Város Önkormányzat Egységes Szociális Központ

1.1.2. rövidített neve: OVÖ ESZK

1.2. A költségvetési szerv

1.2.1. székhelye: 5900 Orosháza, Teréz u. 14.

1.2.2. telephelye(i):

	telephely megnevezése	telephely címe
1	Platán Idősek Otthona	5900 Orosháza, Teréz u. 14.
2	Ezüst Fenyő Idősek Otthona	5900 Orosháza, Táncsics u. 8/1.
3	Harmónia Klub	5900 Orosháza, Kettőssánc tér 10.
4	Fordulat Klub	5900 Orosháza, Kettőssánc tér 10.
5	Öreg Tölgy Klub	5900 Orosháza, Iglói u. 7.
6	Reménység Klub	5903 Orosháza, Lórántffy u. 35.
7	Gyöngyvirág Klub	5900 Orosháza, Székács József u. 3.
8	Őszirozsa Klub	5905 Orosháza, Kiss Ernő u. 19.
9	Hajléktalanok Nappali Melegedője	5900 Orosháza, Szabó Dezső u. 1.
10	Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye	5900 Orosháza, Szabó Dezső u. 1.
11	Hajléktalanok Átmeneti Szállása	5900 Orosháza, Szabó Dezső u. 1.
12	Vadvirág Esély Klub	5900 Orosháza, Október 6. u. 39.
13	Kisharang Bölcsőde	5900 Orosháza, Zöldfa utca 8-10.
14	Tanyagondnoki Szolgálat	5900 Orosháza, Iglói u. 7.

2. A költségvetési szerv alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések

2.1. A költségvetési szerv alapításának dátuma: 1979.10.15.

2.2. A költségvetési szerv jogelőd költségvetési szervének

	megnevezése	székhelye
1	Orosháza Város Önkormányzat Zöldfa utcai Bölcsőde	5900 Orosháza, Zöldfa utca 8-10.

3. A költségvetési szerv irányítása, felügyelete

3.1. A költségvetési szerv irányító szervének/felügyeleti szervének

3.1.1. megnevezése: Orosháza Város Önkormányzata

3.1.2. székhelye: 5900 Orosháza, Szabadság tér 4-6.

4. A költségvetési szerv tevékenysége

4.1. A költségvetési szerv közfeladata:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti szociális szolgáltatások nyújtása.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti bölcsődei ellátás biztosítása.

4.2. A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

	szakágazat száma	szakágazat megnevezése
1	873000	Idősek, fogyatékosok bentlakásos ellátása

4.3. A költségvetési szerv alaptevékenysége:

Biztosítja az idősek, fogyatékosok bentlakásos ellátását.

Az intézmény rendszerébe integrált Orosháza Város Önkormányzat Egységes Szociális Központ Kisharang Bölcsőde gyermekek napközbeni ellátását biztosító, jogi személyiséggel nem rendelkező, teljes szakmai önállósággal működő szervezeti egység, melynek feladata a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, gondozása, valamint testi-, szellemi fejlődését elősegítő nevelése, valamint a harmadik életévét betöltött, de testi- vagy szellemi fejlettségi szintje alapján óvodai nevelésre még nem érett gyermekek gondozása, a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Az ellátott tevékenységek a következők:

a. Pszichiátriai betegek nappali ellátása

- b. Szenvedélybetegek nappali ellátása
- c. Fogyatékos személyek nappali ellátása
- d. Időskorúak, demens személyek bentlakásos szociális ellátása
- e. Időskorúak, demens személyek átmeneti ellátása
- f. Időskorúak, demens személyek nappali ellátása
- g. Gyermek napközbeni ellátása
- h. Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében
- i. Hajléktalanok átmeneti ellátása
- j. Hajléktalanok nappali ellátása
- k. Szociális foglalkoztatás
- l. Étkeztetés
- m. Házi segítségnyújtás
- n. Falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás

4.4. A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

	kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
1	101141	Pszichiátriai betegek nappali ellátása
2	101142	Szenvedélybetegek nappali ellátása
3	101221	Fogyatékossgal élők nappali ellátása
4	102021	Időskorúak, demens betegek tartós bentlakásos szociális ellátása
5	102022	Időskorúak, demens betegek átmeneti ellátása
6	102030	Idősek, demens betegek nappali ellátása
7	104030	Gyermek napközbeni ellátása
8	104035	Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében
9	107013	Hajléktalanok átmeneti ellátása
10	107015	Hajléktalanok nappali ellátása
11	107030	Szociális foglalkoztatás
12	107051	Szociális étkeztetés
13	107052	Házi segítségnyújtás
14	107055	Falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás

4.5. A költségvetési szerv illetékessége, működési területe:

- a. idősek otthona; értelmi fogyatékosok nappali ellátása vonatkozásában Békés megye közigazgatási területe,
- b. bölcsőde; pszichiátriai betegek nappali ellátása; szenvedélybetegek nappali ellátása; idősek klubja; házi segítségnyújtás; tanyagondnoki szolgálat; étkeztetés; hajléktalanok éjjeli menedékhelye, átmeneti szállása, nappali melegedője tekintetében Orosháza közigazgatási területe.

4.6. A költségvetési szerv vállalkozási tevékenységének felső határa:

Vállalkozási tevékenysége az intézmény kiadási előirányzatának évi 5 %-os mértékét nem haladhatja meg.

5. A költségvetési szerv szervezete és működése

5.1. A költségvetési szerv vezetőjének megbízási rendje:

A költségvetési szerv vezetőjét a Képviselő-testület bízta meg pályázat útján, öt éves határozott időre.

5.2. A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

	foglalkoztatási jogviszony	jogviszonyt szabályozó jogszabály
1	közalkalmazotti jogviszony	a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
2	munkaviszony	a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény

5.3. A költségvetési szerv szervezeti felépítése és működése:

A szervezeti felépítést és a működést az Orosháza Város Önkormányzat Egységes Szociális Központ Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza. Vagyon feletti rendelkezési joga: megilleti a tevékenységei ellátását szolgáló vagyon szabad kapacitásának hasznosítási joga, az ingatlanok elidegenítése és megterhelése kivételével. Feladatellátást szolgáló vagyon: az épület és berendezései, használati eszközei.

6. Záró rendelkezés

Jelen alapító okiratot a törzskönyvi nyilvántartásba történő bejegyzés napjától kell alkalmazni, ezzel egyidejűleg a költségvetési szerv 2014. január 31. napján kelt alapító okiratát visszavonom.

Kelt: Orosháza, 2015. június 26.

P. H.

Dávid Zoltán s.k.
polgármester”